T073 BL III (102) Nói Về 17 Pháp Tăng Già Bà Thi Sa-Giới Pháp Của Tỳ Kheo Ni-Luật Tứ Phần

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

Phaàn 2: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ KHEO NI Chöông II: NOÙI VEÀ 17 PHAÙP TAÊNG-GIAØ-BAØ-THI-SA641

1. MAI MOÁI* Moät thôøi, Ñöùc Theá Toân ôû trong nuùi Kyø-xaø-quaät, taïi thaønh La- duyeät. Baáy giôø, Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy642 taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, baûo caùc Tyø-kheo: - Töø nay veà sau, Ta vì Tyø-kheo-ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, laøm mai moái ñem lôøi ngöôøi nam noùi vôùi ngöôøi nöõ; ñem lôøi ngöôøi nöõ noùi vôùi ngöôøi nam; hoaëc ñeå thaønh vieäc vôï choàng, hoaëc vì vieäc tö thoâng, cho ñeán chæ trong choác laùt. Tyø-kheo-ni naøy phaïm phaùp laàn ñaàu, neân xaû, Taêng-giaø-baø-thi-sa643. 2. VOÂ CAÊN BAÙNG* Moät thôøi, Ñöùc Theá Toân ôû trong nuùi Kyø-xaø-quaät, taïi thaønh La- duyeät. Baáy giôø, Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy644 taäp hôïp Taêng Tyø- kheo, baûo caùc Tyø-kheo: - Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày:

64l. Töù phaàn, Nguõ phaàn, Thaäp tuïng: l7 ñieàu, trong ñoù, 7 thoâng giôùi. Taêng kyø: l9 ñieàu, 6 thoâng giôùi. Caên baûn: 20 ñieàu. Pali, l7 ñieàu, trong ñoù 7 thoâng giôùi. Khoâng coù giôùi vaên cuûa caùc thoân g giôùi. 642. Thoâng giôùi, duyeân khôûi, xem Phaàn I, Chöông ii Taêng-giaø-baø-thi-sa 5. 64>. Haùn: phaïm sô phaùp öng xaû Taêng-giaø-baø-thi-sa . Nguõ phaàn: sô phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa khaû hoái quaù . Taêng kyø: thò phaùp sô toäi Taêng- giaø-baø-thi-sa . Thaäp tuïng: thò phaùp sô phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa khaû hoái quaù . Pali, Vin. i.224: aya bhikkhunī pahamāpattika dhamma āpannā nissāranīya saghādisesam, - Tyø-kheo-ni naøy phaïm phaùp laàn thöù nhaát, Taêng-giaø-baø- thi-sa, caàn phaûi xaû ly. Nghóa laø, ngay khi vi phaïm laàn ñaàu, töùc thaønh Taêng-giaø-baø-thi-sa vôùi hình phaït laø bò caùch ly vôùi Taêng maø khoâng kinh qua söï khuyeán caùo asama-nubhāsanāya) 644. Duyeân khôûi, xem Phaàn I, Ch. ii Taêng-giaø-baø-thi-sa 8.

Tyø-kheo-ni naøo, vì giaän hôøn, khoâng hoan hyû,645 vu khoáng baèng phaùp Ba-la-di khoâng caên cöù, muoán huûy hoaïi ñôøi soáng thanh tònh cuûa vò kia. Veà sau, duø bò caät vaán hay khoâng bò caät vaán, söï vieäc aáy ñöôïc bieát laø khoâng caên cöù, Tyø-kheo-ni naøy noùi: “Toâi vì thuø haän neân noùi nhö vaäy.” Tyø-kheo-ni naøy phaïm phaùp laàn ñaàu, Taêng-giaø-baø-thi-sa, phaûi bò xaû trí. 3. GIAÛ CAÊN BAÙNG* Moät thôøi, Ñöùc Theá Toân ôû trong nuùi Kyø-xaø-quaät, taïi thaønh La-duyeät. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy646 taäp hôïp Taêng Tyø- kheo baûo caùc Tyø-kheo: - Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, vì giaän hôøn, khoâng hoan hyû, döïa vaøo

tieåu tieát trong phaàn söï khaùc, ñoái vôùi Tyø-kheo-ni khoâng phaûi laø Ba-la-di, maø vu khoáng baèng phaùp Ba-la-di khoâng coù caên cöù, muoán huûy hoaïi ñôøi soáng thanh tònh cuûa vò aáy, veà sau, duø bò caät vaán hay khoâng bò caät vaán, söï vieäc aáy ñöôïc bieát laø döïa laáy tieåu tieát trong phaàn söï khaùc, Tyø-kheo-ni naøy töï noùi: “Toâi vì thuø haän neân noùi nhö vaäy.” Tyø-kheo-ni naøy phaïm phaùp laàn ñaàu, Taêng-giaø-baø-thi-sa, phaûi bò xaû trí. 4. TOÁ TUÏNG647 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Theá Toân ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù Tyø-kheo-ni soáng ôû nôi A-lan-nhaõ. Nôi ñoù, coù moät cö só caát tinh xaù, cuùng döôøng cho Taêng Tyø-kheo-ni ôû. Sau ñoù moät thôøi gian, coù vieäc xaáu xaûy ra cho Tyø-kheo-ni nôi truù xöù A-lan-nhaõ. Caùc Tyø-kheo-ni boû tònh xaù naøy ñi. Khi cö só qua ñôøi, ngöôøi con cuûa cö só ñeán caøy ñaát nôi tònh xaù. Caùc Tyø-kheo-ni thaáy, noùi: - Ñaát naøy cuûa chuùng Taêng, ñöøng caøy. Con cuûa cö só traû lôøi: - Ñuùng vaäy! Khi cha toâi coøn sinh tieàn, laøm tònh xaù naøy cuùng cho Taêng Tyø-kheo-ni. Taêng Tyø-kheo-ni boû ñi. Cha toâi qua ñôøi. Nay toâi caøy ñeå troàng troït, chöù ñeå boû ñaát khoâng hay sao? Con cuûa cö só noùi nhö vaäy roài cöù tieáp tuïc caøy. Tyø-kheo-ni ñeán quan ñoaùn söï thöa kieän.

645. Neân theâm vaên: ñoái vôùi Tyø-kheo-ni khoâng phaïm Ba-la-di maø (vu khoáng). Xem giôùi vaên trong thoâng giôùi tyø kheo. 646. Duyeân khôûi, xem Phaàn I, Ch.ii Taêng-giaø-baø-thi-sa 9. 647. Nguõ phaàn, taêng-gìa-baø-thi-sa 7. Pali, bieät giôùi l. Taêng kyø: 4.

Baáy giôø, caùc quan ñoaùn söï lieàn keâu con cuûa cö só ñeán. Y theo phaùp luaät quyeát ñoaùn, tòch thaâu taøi saûn cuûa con cö só nhaäp vaøo nhaø quan. Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, hieàm traùch Tyø-kheo-ni kia: Tyø-kheo- ni sao laïi ñeán nhaø quan thöa kieän con cuûa cö só, khieán cho nhaø quan tòch thaâu taøi saûn cuûa hoï? Caùc Tyø-kheo-ni baïch vôùi caùc Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch Tyø-kheo-ni kia: - Vieäc coâ laøm laø sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Tyø-kheo-ni sao laïi ñeán cöûa quan kieän thöa? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch Tyø-kheo-ni kia roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø keû phaïm giôùi naøy ban ñaàu. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, thöa kieän ngöôøi, hoaëc cö só, con cö só, hoaëc keû toâi tôù, ngöôøi laøm thueâ, hoaëc ngaøy, hoaëc ñeâm, hay trong moät nieäm, trong khaûy moùng tay, hay trong choác laùt. Tyø-kheo-ni naøy phaïm phaùp laàn ñaàu, Taêng-giaø-baø-thi-sa, phaûi bò xaû trí. Theá Toân, vì Tyø-kheo-ni kieát giôùi nhö vaäy. Baáy giôø, coù ngöôøi vôï nhoû cuûa vua Ba-tö-naëc nöôùc Caâu-taùt-la, laøm moät tinh xaù cuùng cho Tyø- kheo-ni. Tyø-kheo-ni kia nhaän roài ôû moät thôøi gian, sau ñoù boû ñi du haønh trong nhaân gian. Vôï nhoû cuûa vua, nghe Tyø-kheo-ni boû tònh xaù, du haønh trong nhaân gian, voäi ñem tònh xaù naøy chuyeån cuùng cho nöõ

Phaïm chí. Tyø- kheo-ni kia nghe nghó: Ta vöøa ñi vaéng, voäi ñem tònh xaù cuûa ta cuùng cho ngöôøi khaùc. Tyø-kheo-ni lieàn trôû veà laïi tònh xaù, noùi vôùi nöõ Phaïm chí: - Coâ doïn ñi! Taïi sao ôû tònh xaù cuûa toâi? Nöõ Phaïm chí kia noùi: - Tinh xaù naøy voán laø cuûa coâ thaät! Thí chuû ñaõ xaây caát cho coâ, nhöng coâ boû ñi du haønh trong nhaân gian, thí chuû ñoù ñaõ ñem cuùng cho toâi roài. Baây giôø toâi khoâng theå boû ñi. Tyø-kheo-ni kia giaän, xoâ keùo, baûo nöõ Phaïm chí ra. Baáy giôø, nöõ Phaïm chí ñeán quan ñoaùn söï thöa. Caùc quan ñoaùn söï keâu Tyø-kheo-ni ñeán. Tyø-kheo-ni nghi, khoâng daùm ñeán, töï nghó: Theá Toân cheá giôùi, khoâng ñöôïc ñeán cöûa quan kieän tuïng.

Caùc Tyø-kheo-ni baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch vôùi Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: - Töø nay veà sau, neáu coù quan keâu thì phaûi ñeán. Tyø-kheo-ni lieàn ñeán choã quan ñoaùn söï. Caùc quan ñoaùn söï hoûi: - A-di! Söï vieäc aáy theá naøo? Cöù noùi roõ raøng. Tyø-kheo-ni kia traû lôøi: - Taát caû ñaát ñai ñeàu thuoäc veà nhaø vua. Gia söï thuoäc veà cö só. Phoøng xaù thuoäc thí chuû. Giöôøng gheá, ngoïa cuï cuõng vaäy. Söûa sang phoøng xaù laøm choã cô ngôi cho chuùng Taêng ñöôïc nhieàu phöôùc. Taïi sao vaäy? Do thí chuû cuùng, toâi ñöôïc cö truù. Caùc quan ñoaùn söï vaën noùi: - Nhö A-di noùi, “Taát caû ñaát ñai ñeàu thuoäc veà nhaø vua. Gia söï thuoäc veà cö só. Phoøng xaù thuoäc thí chuû. Giöôøng gheá, ngoïa cuï cuõng vaäy. Söûa sang phoøng xaù laøm choã cô ngôi cho chuùng Taêng ñöôïc nhieàu phöôùc. Taïi sao vaäy? Do thí chuû cuùng, toâi ñöôïc cö truù.” Nay tònh xaù naøy neân giao cho nöõ Phaïm chí ôû. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch vôùi Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: - Tyø-kheo-ni naøy khoâng kheùo noùi. Quan ñoaùn söï cuõng khoâng kheùo giaûi quyeát. Taïi sao vaäy? Laàn thí tröôùc laø nhö phaùp, laàn thí sau laø phi phaùp. Vua Ba-tö-naëc nghe Tyø-kheo-ni noùi nhö vaäy, caùc quan ñoaùn söï giaûi quyeát nhö vaäy, Ñöùc Theá Toân giaûng nhö vaäy. Nhaø vua phaït, tòch thu taát caû taøi saûn nhaäp cuûa quan ñoaùn söï vaøo nhaø coâng khoá. Caùc Tyø-kheo nghe, ñeán baïch Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay veà sau, neân noùi giôùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, ñeán quan thöa kieän cö só, con cö só, keû toâi tôù, ngöôøi laøm thueâ,648 hoaëc ngaøy hoaëc ñeâm, hay trong khoaûnh khaéc, trong caùi buùng ngoùn tay, hay trong choác laùt649. Tyø-kheo-ni naøy phaïm phaùp laàn ñaàu, Taêng-giaø-baø-thi-sa, phaûi bò xaû trí. A. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Kieän tuïng nhau:650 Ñeán cöûa quan cuøng nhau tranh caõi ngay, gian. Cö só: laø ngöôøi khoâng xuaát gia. Con: laø do cö só sinh ra.

648. Pali, theâm: antamaso sama aparibbājakenāpi, cho ñeán Sa-moân du syõ (xuaát gia ngoaïi ñaïo). 649. Hoaëc ngaøy, hoaëc ñeâm.. caùc boä khoâng coù caùc chi tieát thôøi gian naøy. 650. Haùn: töông ngoân . Nguõ phaàn: ngoân nhaân . Pali: ussaya- ādika, kieän caùo.

Toâi tôù: hoaëc thueâ möôùn hay do trong nhaø sinh ra. Ngöôøi laøm thueâ: traû tieàn baûo hoï laøm. Nöõ Phaïm chí: Keû nöõ xuaát gia ngoaøi phaùp naøy. Neáu Tyø-kheo-ni kieän thöa ngöôøi khaùc, hoaëc cö só, hoaëc con cö só, hoaëc toâi tôù,

hoaëc ngöôøi laøm thueâ, hoaëc ngaøy ñeâm, hoaëc trong khoaûnh khaéc, hay trong caùi buùng ngoùn tay, hoaëc trong choác laùt. Nhö nöõ Phaïm chí ñeán cöûa quan trình baøy söï vieäc naøy. Quan ñoaùn söï haï thuû pheâ aùn, ni phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Chæ noùi mieäng maø khoâng ghi thaønh danh töï, ni phaïm Thaâu-lan-giaù. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: hoaëc bò keâu; hoaëc coù vieäc caàn ñeán taâu; hoaëc bò cöôøng löïc baét ñi, hoaëc bò coät daãn ñeán, hoaëc maïng naïn, phaïm haïnh naïn; tuy mieäng noùi maø khoâng baùo caùo vôùi quan thì khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: ngöôøi phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; ngöôøi si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo böùc baùch. 5. ÑOÄ NÖÕ TAËC651 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Theá Toân ôû treân laàu caùc beân soâng Di haàu taïi Tyø-xaù- ly. Baáy giôø, nhöõng ngöôøi phuï nöõ doøng Ly-xa ra ngoaøi daïo chôi. Trong ñaùm ñoâng ñoù coù nöõ taëc traø troän cuøng ñi; ñôïi luùc vui ñuøa, troäm laáy cuûa caûi roài taåu thoaùt. Baáy giôø, caùc phuï nöõ sai ngöôøi ñeán baùo caùo vôùi Ly-xa, ôû ñaây coù boïn taëc nöõ laáy cuûa caûi cuûa chuùng toâi ñaøo thoùat, yeâu caàu vì chuùng toâi taàm naõ. Caùc Ly-xa sai ngöôøi taàm naõ, neáu baét ñöôïc thì gieát lieàn. Baáy giôø, taëc nöõ nghe tin sai ngöôøi tìm ñöôïc thì gieát lieàn, neân lieàn boû Tyø-xaù-ly troán thoaùt ñeán thaønh Vöông-xaù, vaøo trong Taêng-giaø-lam nôi ni chuùng ôû, thöa vôùi caùc ni: - Con coù loøng tin, muoán xuaát gia. Chö ni nghe vaäy, lieàn ñoä cho xuaát gia, thoï giôùi cuï tuùc. Baáy giôø, caùc Ly-xa nghe taëc nöõ troán thoaùt ñeán thaønh Vöông-xaù, lieàn ñeán baùo caùo vôùi Bình-Sa vöông nöôùc Ma-kieät: - Coù taëc nöõ laáy cuûa caûi cuûa phuï nöõ toâi troán thoaùt ñeán ñaây, yeâu caàu vua vì toâi taàm naõ cho. Baáy giôø, Bình-sa vöông lieàn ra leänh cho taû höõu truy naõ bao vaây tìm kieám. Caùc quan taû höõu taâu vôùi nhaø vua: - Coù moät taëc nöõ ñang ôû trong Taêng-giaø-lam cuûa ni, xuaát gia hoïc

65l. Nguõ phaàn, Taêng-giaø-baø-thi-sa 5. Taêng kyø: 8. Pali, bieät giôùi 2.

ñaïo. Khi Bình-sa vöông nghe, coù moät taëc nöõ ñeán ñaây, vaø Tyø-kheo- ni ñaõ ñoä cho xuaát gia hoïc ñaïo, lieàn sai ngöôøi tin cho Ly-xa: - Toâi nghe coù moät nöõ taëc ñang ôû trong Taêng-giaø-lam cuûa ni, nhöng ñaõ xuaát gia hoïc ñaïo. Toâi khoâng theå noùi ñöôïc. Baáy giôø, caùc Ly-xa cuøng nhau cô hieàm: Caùc Tyø-kheo-ni khoâng bieát hoå theïn. Hoï ñeàu laø taëc nöõ. Beân ngoaøi töï xöng, toâi bieát chaùnh phaùp. Taïi sao taëc nöõ, coù toäi ñaùng cheát, moïi ngöôøi ñeàu bieát, maø hoï cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Nhö vaäy coù gì laø Chaùnh phaùp? Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch Tyø-kheo-ni kia: Taïi sao coâ ñoä taëc nöõ xuaát gia haønh ñaïo? Caùc Tyø-kheo-ni baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân vì nhaân duyeân naøy taäp hôïp caùc Taêng Tyø- kheo, quôû traùch Tyø-kheo-ni kia: - Vieäc coâ laøm laø sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Taïi sao bieát laø taëc nöõ maø ñoä cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch Tyø-kheo-ni kia roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu,

laø keû phaïm giôùi naøy ban ñaàu. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo ni naøo, nöõ gian taëc phaïm toäi ñaùng cheát, moïi ngöôøi ñeàu bieát, maø ñoä cho xuaát gia, thoï giôùi cuï tuùc; Tyø-kheo-ni phaïm phaùp naøy laàn ñaàu, Taêng-giaø-baø-thi-sa, phaûi bò xaû trí. Theá Toân vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi nhö vaäy. Coù ngöôøi laøm giaëc trong thaønh roài ra ngoaøi thoân. Ngoaøi thoân laøm giaëc roài vaøo trong thaønh. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni khoâng bieát hoï laø giaëc hay khoâng phaûi giaëc, toäi ñaùng cheát hay khoâng ñaùng cheát, ngöôøi bieát hay khoâng bieát. Sau môùi bieát hoï laø giaëc phaïm toäi ñaùng cheát, coù ngöôøi bieát, neân noùi laø phaïm Taêng-giaø- baø-thi-sa, hoaëc nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng bieát thì khoâng phaïm. Töø nay veà sau neân noùi giôùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, ñaõ bieát laø gaùi gian taëc, toäi ñaùng cheát nhieàu ngöôøi

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 >4l

bieát,652 maø khoâng hoûi ñaïi thaàn cuûa vua, khoâng hoûi doøng hoï,653 laïi ñoä cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Tyø-kheo-ni phaïm phaùp naøy laàn ñaàu, Taêng-giaø- baø-thi-sa, phaûi bò xaû trí. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Giaëc (cöôùp)654: troäm naêm tieàn hoaëc treân naêm tieàn. Ñaùng cheát: töùc bò xöû vaøo toäi cheát. Nhieàu ngöôøi bieát:655 Vua bieát, ñaïi thaàn bieát, nhaân daân bieát. Vua: khoâng nöông vaøo ngöôøi ñeå coù aên. Ñaïi thaàn: Nhaän ñòa vò quan troïng cuûa nhaø vua, giuùp quaûn lyù vieäc n öôùc. Doøng hoï:656 Xaù-di, Caâu-ly-di-ninh, Baït-kyø, Maõn-la, Toâ-ma. Tyø-kheo-ni kia bieát taëc nöõ, toäi ñaùng cheát, nhieàu ngöôøi bieát, khoâng hoûi657 ñaïi thaàn cuûa vua, hoï haøng lieàn ñoä cho hoïc ñaïo, ba phen yeát-ma xong, Hoøa-thöôïng ni phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa; hai phen yeát- ma xong, phaïm ba Thaâu-lan-giaù; yeát-ma laàn ñaàu xong, phaïm hai Thaâu-lan-giaù; baïch xong, phaïm moät Thaâu-lan-giaù; neáu baïch chöa xong, phaïm Ñoät- kieát-la. Tröôùc khi chöa baïch, neáu coù caïo toùc, hoaëc cho xuaát gia, cho thoï giôùi, taäp hôïp chuùng Taêng, taát caû ñeàu phaïm Ñoät- kieát-la, ñuû chuùng cuõng phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo, phaïm Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, (720al) Sa-di-ni, Ñoät-kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: Neáu khoâng bieát; hoaëc coù taâu vôùi vua, ñaïi thaàn, hoï haøng. Hoaëc toäi ñaùng cheát, vua cho xuaát gia. Hoaëc coù toäi, cho xuaát gia. Hoaëc trong tröôøng hôïp giam caàm roài phoùng thích cho ñi xuaát gia. Hoaëc caàu cöùu khieán ñöôïc thoaùt khoûi. Thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo böùc baùch.

652. Pali: corim vajjham viditam. 65>. Pali, Vin. 226, - Chöa ñöôïc pheùp cuûa Vua, cuûa Taêng (sangha), cuûa chuùng (gana), cuûa hoäi ñoaøn (seni), , tröø phi hôïp phaùp (kappa). 654. Pali: cori, nöõ taëc. Phaân bieät aên troäm (adinnadana: baát döõ thuû), laáy troäm vaät döôùi 5 masaka), vaø troäm cöôùp (cora), troäm vaät coù giaù treân 5 masaka. 655. Pali: viditā: aññehi manussehi ñātā hoti, esā vajjhā" ti, toäi cheát ñaõ ñöôïc coâng boá, moïi ngöôøi ñeàu bieát - Ngöôøi naøy ñaùng bò gieát. 656. Pali, chi tieát: (ñöôïc höùa khaû bôûi) Taêng töùc Tyø-kheo-ni Taêng (sangho nama bhikkhuni-

sangho vuccati); bôûi coäng ñoàng (gano: chuùng hay chuùng hoäi); bôûi hoäi ñoaøn (pugo: ñoaøn theå), taäp ñoaøn (seni); vaø chöa ñöôïc mieãn toäi (aññatra kappā) 657. Khoâng hoûi: khoâng xin pheùp. Pali: apaloketabbo, chöa ñöôïc söï höùa khaû (cuûa...); baûn Haùn hieåu laø do ñoäng töø apucchati: hoûi xin pheùp.

6. TÖÏ YÙ GIAÛI TOÄI658 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Theá Toân ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Tyø-kheo-ni Uyû-thöù659 bò Taêng cöû toäi, nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy, maø coâ aáy khoâng thuaän theo, coù toäi maø khoâng saùm hoái, Taêng chöa taùc phaùp cho coïng truù, maø Tyø-kheo-ni Thaâu- la-nan-ñaø khoâng baïch vôùi ni Taêng, ni Taêng khoâng sai khieán, voäi töï yù ra ngoaøi giôùi taùc phaùp yeát-ma giaûi toäi cho Uyû-thöù. Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, quôû traùch Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø: Taïi sao, ni Taêng nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy, cöû toäi Tyø-kheo-ni Uyû-thöù, maø coâ khoâng thuaän theo, coù toäi khoâng saùm hoái, Taêng chöa taùc phaùp coïng truù, ni Taêng khoâng sai khieán, maø coâ voäi töï yù ra ngoaøi cöông giôùi, giaûi toäi cho coâ aáy? Caùc Tyø-kheo-ni baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân vì nhaân duyeân naøy taäp hôïp caùc Tyø-kheo, quôû traùch Thaâu-la-nan-ñaø: - Vieäc coâ laøm laø sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Thaâu-la-nan-ñaø, taïi sao, ni Taêng nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy cöû toäi Tyø-kheo-ni Uyû-thöù, coâ aáy khoâng thuaän theo, coù toäi khoâng saùm hoái, Taêng chöa taùc phaùp cho pheùp coïng truù; ni Taêng khoâng sai khieán, maø coâ voäi töï yù ra ngoaøi cöông giôùi taùc phaùp yeát-ma giaûi toäi cho coâ aáy? Ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: - Thaâu-la-nan-ñaø laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì Tyø-kheo-ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, bieát Tyø-kheo-ni kia bò Taêng cöû toäi,660 nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy, maø khoâng thuaän theo, chöa saùm hoái, Taêng

658. Nguõ phaàn, Taêng-giaø-baø-thi-sa 6. Taêng kyø: 8. Thaäp tuïng: l0. Pali, bieät giôùi 4. 659. Xem Ch. i Ba-la-di 8 & cht. 47. Thaäp tuïng 4> (T2>nl4>5, tr.>l0bl9): Tyø-kheo-ni Xieån-ñeà , em gaùi cuûa Xa-naëc, tính ngang ngöôïc, bò caùc Tyø-kheo-ni taùc yeát-ma baát kieán taãn (bò xaû trí vì ngoan coá khoâng nhaän toäi). Meï laø Tyø-kheo-ni Öu-baø-hoøa , voán laø ngöôøi ñoaùn söï cuûa Taêng, töï yù ra ngoaøi giôùi taùc phaùp giaûi toäi. Pali, Vin.iv. 2>l: Tyø-kheo-ni Candaklī bò caùc Tyø-kheo xaû trí vì khoâng nhaän toäi (apattiya adassane ukkhipi). Tyø-kheo-ni Thullanandaâ töï yù taäp hôïp Tyø- kheo-ni giaûi toäi cho Candakali 660. Pali: sanghena ukkhittam, bò Taêng xaû trí.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 >4>

chöa cho taùc phaùp yeát ma ôû chung; vì thöông nhau,661 khoâng hoûi Taêng, Taêng khoâng sai baûo, ra ngoaøi giôùi taùc yeát ma giaûi toäi. Tyø-kheo-ni phaïm phaùp naøy laàn ñaàu, Taêng-giaø-baø-thi-sa, phaûi bò xaû trí. A. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Taêng: nghóa cuõng nhö treân. Cöû toäi: Taêng baïch töù yeát-ma ñeå cöû. Phaùp: nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy. Khoâng thuaän tuøng: khoâng tuaân haønh theo phaùp trò toäi do Phaät c heá. Khoâng saùm hoái: coù toäi maø khoâng höôùng ñeán ngöôøi noùi leân

söï aên Chöa taùc phaùp cho pheùp coïng truù: bò Taêng cöû toäi, chöa n

aên. ñöôïc giaûi Vì thöông nhau neân khoâng hoûi Taêng, Taêng khoâng

toäi. sai khieán, ra

ngoaøi giôùi taùc yeát-ma giaûi toäi, ba phen yeát-ma xong, Taêng-giaø- baø-thi- sa; baïch nhò yeát-ma xong, ba Thaâu-lan-giaù; baïch nhaát yeát-ma xong, hai Thaâu-lan-giaù; baïch xong, moät Thaâu-lan-giaù; baïch chöa xong, Ñoät-kieát- la; tröôùc khi chöa baïch, taäp chuùng, ñuû chuùng, taát caû ñeàu Ñoät- kieát-la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: coù baïch vôùi chuùng Taêng, hoaëc ñöôïc Taêng sai khieán; hoaëc phaïm nhaân haï yù saùm boån toäi. Hoaëc Taêng vì giaän hôøn neân khoâng giaûi toäi cho ngöôøi kia, thì giaûi maø khoâng phaïm. Hoaëc tröôùc ñoù Taêng taùc phaùp yeát-ma roài, Taêng naøy di chuyeån, hoaëc cheát, ñi xa, thoâi tu, hay bò giaëc baét daãn ñi, hoaëc bò nöôùc cuoán troâi; baáy giôø giaûi toäi cho, khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo böùc baùch. 7. ÑOÄC HAØNH662 A. DUYEÂN KHÔÛI l. Moät thôøi, Ñöùc Theá Toân ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù Tyø-kheo-ni moät mình veùn cao y loäi qua soâng, töø bôø beân naøy ñeán bôø beân kia. Tyø-kheo-ni naøy laïi coù nhan saéc xinh ñeïp.

Baáy giôø, coù moät keû giaëc ñeå yù, chôø coâ ni kia loäi qua soâng xong,

66l. Vò aùi coá . Caùc boä khoâng coù chi tieát naøy. 662. Pali, Taêng taøn bieät giôùi >.

lieàn oâm laáy vaø quaáy roái. Caùc cö só thaáy, cuøng nhau cô hieàm: Tyø- kheo-ni naøy khoâng bieát taøm quyù, haønh phaùp baát tònh. Beân ngoaøi töï xöng, toâi bieát chaùnh phaùp. Moät mình veùn y cao, loäi qua soâng nhö daâm nöõ khoâng khaùc. Nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp? 2. Baáy giôø, Tyø-kheo-ni Sai-ma coù nhieàu ñeä töû. Caùch Taêng-giaø-lam khoâng xa, coù moät thoân xoùm quen bieát. Vì vieäc caàn, neân boû chuùng, moät mình vaøo thoân. Caùc cö só thaáy, baûo nhau: Tyø-kheo-ni Sai-ma naøy moät mình ñi vaøo thoân laø muoán kieám ñaøn oâng. >. Tyø-kheo-ni kia moät mình nghæ ñeâm laïi nôi thoân, khoâng trôû veà. Caùc cö só laïi noùi: Sôû dó coâ ni nguû laïi thoân moät mình, chính laø caàn ñaøn oâng. 4. Baáy giôø, coù nhoùm saùu Tyø-kheo-ni vaø Thaâu-la-nan-ñaø cuøng soá ñoâng Tyø-kheo-ni treân con ñöôøng giöõa Caâu-taùt-la vaø Khoaùng daõ. Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni vaø Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø thöôøng moät mình ñi sau choùt. Caùc Tyø-kheo-ni thaáy noùi: -

Naøy caùc coâ! Taïi sao caùc coâ khoâng cuøng vôùi chuùng toâi ñi, maø cöù ñi sau. Nhoùm saùu ni traû lôøi: - Caùc coâ cöù ñi theo ñöôøng cuûa caùc coâ. Chuyeän gì caùc coâ can döï ñeán vieäc cuûa chuùng toâi? Ni chuùng lieàn noùi: - Caùc coâ khoâng nghe Ñöùc Phaät kieát giôùi, neân cuøng baïn ñoàng ñi hay chaêng? Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni vaø Thaâu-la-nan-ñaø traû lôøi: - Caùc coâ khoâng bieát toâi chaêng? Chö ni noùi: - Khoâng bieát. Thaâu-la-nan-ñaø noùi: - Sôû dó, chuùng toâi ñi sau laø muoán gaëp ñaøn oâng. Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, hieàm traùch nhöõng Tyø-kheo-ni kia: Sao Tyø-kheo-ni laïi veùn cao y moät mình loäi qua soâng? Vaøo trong thoân moät mình? Nguû laïi ñeâm moät mình? Cuøng vôùi baïn ñi maø laïi moät mình ñi sau? Caùc Tyø-kheo-ni baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân vì nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch nhöõng Tyø-kheo-ni kia: - Vieäc caùc coâ laøm laø sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm

ñieàu khoâng neân laøm. Sao Tyø-kheo-ni laïi moät mình veùn cao y loäi qua soâng? Moät mình ñi vaøo thoân xoùm? Moät mình nguû laïi ñeâm? Cuøng vôùi baïn ñi sau moät mình? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch nhöõng Tyø-kheo-ni kia roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Caùc Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø keû phaïm giôùi naøy ban ñaàu. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, loäi qua nöôùc moät mình, vaøo xoùm moät mình, nguû ñeâm moät mình, ñi sau moät mình.663 Tyø-kheo-ni phaïm phaùp naøy laàn ñaàu, Taêng-giaø-baø-thi-sa, phaûi bò xaû trí. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Nöôùc: nöôùc soâng, moät mình khoâng neân loäi qua. l. Tyø-kheo-ni kia neân tìm Tyø-kheo-ni cuøng loäi. Tyø-kheo-ni neân töø töø veùn y khi vaøo nöôùc, ñôïi baïn. Tyø-kheo-ni ñi tröôùc voäi vaøng vaøo trong nöôùc, khieán cho baïn khoâng ñi kòp, Taêng-giaø-baø-thi-sa. Khi xuoáng nöôùc, tuøy theo möùc nöôùc saâu caïn maø veùn y leân, ñôïi baïn ñi sau. Neáu voäi vaøng xuoáng nöôùc, khoâng ñôïi baïn ñi sau, phaïm Thaâu-lan-giaù. Ñeán bôø beân kia, töø töø xoå y xuoáng, ñôïi baïn ñi sau; neáu voäi vaøng ñi, khoâng töø töø xoå y xuoáng; leân bôø khoâng ñôïi baïn ñi sau, phaïm Thaâu-lan-giaù. 2. Tyø-kheo-ni kia neân tìm moät Tyø-kheo-ni cuøng ñi vaøo xoùm. Neáu Tyø-kheo-ni moät mình ñi vaøo xoùm, tuøy theo choã ñeán, phaïm Taêng-giaø- baø-thi-sa. Neáu ñi qua vuøng ñoàng troáng moät mình, quaù moät khoaûng caùch, ñaùnh moät tieáng troáng khoâng nghe, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Moät mình, ñi chöa ñeán nôi xoùm, phaïm Thaâu-lan-giaù. Döôùi taàm khoâng nghe moät tieáng troáng, phaïm Thaâu-lan-giaù. Moät mình ñi vaøo trong xoùm, cuøng moät cöông giôùi, phaïm Ñoät-kieát-la. Tìm phöông tieän muoán ñi maø khoâng ñi; hoaëc keát baïn muoán ñi maø khoâng ñi; taát caû ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. >. Tyø-kheo-ni kia cuøng nguû, neân naèm trong taàm tay duoãi ra ñuïng nhau. Tyø-kheo-ni kia nguû moät mình, khi hoâng chaïm ñaát phaïm Taêng-giaø- baø-thi-sa. Moãi laàn nghieâng mình qua laïi, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa.

Tyø- kheo-ni cuøng ôû trong xoùm khi naèm nguû, phaûi naèm trong taàm duoãi caùnh tay ñuïng nhau. Neáu duoãi caùnh tay khoâng ñuïng nhau, moãi laàn nghieâng mình laø phaïm moät Taêng-giaø-baø-thi-sa.

66>. Boán ñoäc, boán tröôøng hôïp Tyø-kheo-ni khoâng ñöôïc pheùp ñôn ñoäc: ñoäc ñoä, ñoäc vaõng, ñoäc tuùc, ñoäc löu.

4. Tyø-kheo-ni kia cuøng ñi treân moät ñöôøng, khoâng ñöôïc caùch xa (ñoàng baïn) nôi thaáy nghe. Neáu Tyø-kheo-ni cuøng ñi treân moät ñöôøng maø ôû ngoaøi taàm nghe vaø thaáy (cuûa ñoàng baïn), phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Ngoaøi choã thaáy maø khoâng ngoaøi taàm nghe, phaïm Thaâu-lan-giaù. Caùch choã nghe, khoâng caùch choã thaáy, phaïm Thaâu-lan-giaù. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: l. Hai Tyø-kheo-ni cuøng loäi qua nöôùc, khi xuoáng nöôùc, tuøy theo möùc nöôùc saâu caïn maø töø töø veùn y, ñôïi baïn ñi sau; khi vaøo nöôùc khoâng ñi nhanh, ñôïi baïn, khi leân bôø töø töø xoå y, ñôïi baïn; hoaëc vöôït qua baèng thaàn tuùc, baèng xe coä, hay baèng thuyeàn, baèng caàu. Hoaëc Tyø-kheo-ni ñoàng haønh qua ñôøi, hay thoâi tu, ñi sau, hoaëc bò giaëc daãn ñi, maïng naïn, phaïm haïnh naïn, naïn aùc thuù. Hoaëc bò cöôøng löïc baét, bò troùi daãn ñi. Hoaëc bò nöôùc cuoán troâi. Thaûy ñeàu khoâng phaïm. 2. Neáu, hai Tyø-kheo-ni vaøo xoùm, maø khi ñang ôû trong xoùm coù moät Tyø-kheo-ni ñoàng baïn qua ñôøi, hoaëc thoâi tu, hoaëc ñi xa, hoaëc bò giaëc daãn ñi, cho ñeán bò nöôùc cuoán troâi, nhö treân, thì khoâng phaïm. >. Neáu cuøng hai Tyø-kheo-ni nguû laïi ñeâm, duoãi caùnh tay ra phaûi ñuïng nhau; hoaëc moät Tyø-kheo-ni ñi ra ngoaøi ñaïi tieåu tieän, hoaëc thoï kinh, tuïng kinh; hoaëc öa ôû choã vaéng moät mình khi ñi kinh haønh; hoaëc vì Tyø-kheo-ni bò beänh, naáu canh, chaùo, côm; hoaëc qua ñôøi, thoâi tu, ñi xa, hoaëc bò giaëc daãn ñi, cho ñeán bò nöôùc cuoán troâi cuõng nhö treân, thì khoâng phaïm. 4. Hai Tyø-kheo-ni cuøng ñi khoâng caùch nhau choã thaáy choã nghe thì khoâng phaïm; hoaëc moät Tyø-kheo-ni ñi ra ngoaøi ñaïi tieåu tieän, hoaëc maïng chung, thoâi tu, hoaëc bò giaëc baét daãn ñi, cho ñeán bò nöôùc cuoán troâi, nhö treân, thì khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch664. 8. NHAÄN CUÛA NAM NHIEÃM TAÂM 665 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, giaù luùa gaïo nhaûy voït leân, trôû thaønh kham hieám, khaát thöïc khoù ñöôïc. Coù Tyø-kheo-ni vaøo thaønh khaát thöïc, mang baùt veà khoâng. Cuøng luùc aáy, Tyø-kheo-ni Ñeà-xaù Nan-ñaø ñeán giôø, ñaép y böng baùt, vaøo thaønh khaát thöïc, tuaàn töï ñeán nhaø

664. Baûn Haùn, heát quyeån 22. 665. Pali, bieät giôùi 5.

moät ngöôøi buoân, ñöùng im laëng. Tyø-kheo-ni Ñeà-xaù laø ngöôøi coù nhan saéc xinh ñeïp, neân ngöôøi buoân thaáy, lieàn ñeå yù coâ, vaø ñeán tröôùc maët hoûi: - A-di caàn gì? Ñeà-xaù traû lôøi: - Toâi muoán khaát thöïc. Nhaø buoân baûo: - Coâ ñöa baùt ñaây. Ñeà-xaù trao baùt. Nhaø buoân laáy côm canh ñöïng ñaày baùt, roài trao laïi cho Tyø-kheo-ni Ñeà-xaù. Sau ñoù, thöôøng xuyeân Ñeà-xaù cuõng maëc y böng baùt ñeán ñoù, im laëng ñöùng. Nhaø buoân cuõng laïi hoûi: - A-di caàn thöù gì? - Toâi

caàn khaát thöïc. Nhaø buoân cuõng laïi laáy baùt ñöïng ñaày côm canh roài trao laïi cho Ñeàx aù. Caùc Tyø-kheo-ni thaáy vaäy hoûi: - Hieän nay nguõ coác khan hieám, khaát thöïc khoù ñöôïc. Haàu heát chuùng toâi mang baùt vaøo thaønh khaát thöïc, trôû veà baùt khoâng. Haèng ngaøy coâ ñi khaát thöïc, khi trôû veà ñeàu ñöôïc ñaày baùt. Lyù do naøo coâ ñöôïc nhö vaäy? Ñeà-xaù traû lôøi: - Caùc coâ khaát, cuõng coù theå ñöôïc vaäy. Laïi moät ngaøy khaùc, Tyø-kheo-ni Ñeà-xaù cuõng maëc y böng baùt ñeán nhaø ngöôøi buoân ñoù. Ngöôøi kia töø xa troâng thaáy Tyø-kheo-ni ñeán, lieàn töï tính nhaåm: Töø tröôùc ñeán nay ta ñaõ cho coâ ni naøy aên, tính theo giaù coù theå ñuû naêm traêm tieàn vaøng, baèng vôùi giaù mua moät ngöôøi nöõ. Vöøa nghó nhö vaäy xong, oâng ta lieàn ñeán tröôùc oâm coâ Tyø-kheo-ni, muoán haønh daâm. Tyø-kheo-ni kia lieàn keâu la: - Ñöøng laøm vaäy, ñöøng laøm vaäy! Ngöôøi laân caän lieàn hoûi: - Vöøa roài, sao coâ la lôùn theá? Ñeà-xaù traû lôøi: - Ngöôøi naøy baét toâi. Ngöôøi kia hoûi: - Sao oâng baét Tyø-kheo-ni? Ñaùp: - Toâi tröôùc sau cho Tyø-kheo-ni naøy aên, tính ra giaù trò baèng naêm traêm tieàn vaøng. Ñuû ñeå mua moät coâ gaùi. Neáu Tyø-kheo-ni naøy khoâng ham thích toâi, sao laïi nhaän ñoà aên cuûa toâi.

Ngöôøi kia hoûi: - Coù thaät vaäy khoâng coâ? Coâ traû lôøi: - Coù thaät vaäy. Ngöôøi kia hoûi: - Coâ bieát yù ngöôøi ta cho coâ aên khoâng? Ñaùp: Bieát. Ngöôøi kia noùi: - Coâ ñaõ bieát roài. Sao coøn keâu la? Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni nghe bieát. Trong ñoù coù ngöôøi thieåu duïc, tri tuùc, bieát taøm quyù, hieàm traùch Tyø-kheo-ni Ñeà-xaù Nan-ñaø: Taïi sao Tyø- kheo-ni vôùi taâm nhieãm oâ nhaän thöùc aên cuûa ngöôøi cho coù taâm nhieãm oâ? Caùc Tyø-kheo-ni baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân vì nhaân duyeân naøy taäp hôïp caùc Taêng Tyø- kheo, quôû traùch Tyø-kheo-ni Ñeà-xaù Nan-ñaø: - Vieäc coâ laøm laø sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Taïi sao ñem taâm nhieãm oâ thoï nhaän thöùc aên cuûa ngöôøi coù taâm nhieãm oâ? Duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Tyø-kheo-ni Ñeà-xaù Nan-ñaø naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, coù taâm nhieãm oâ,666 ñeán ngöôøi nam cuõng coù taâm nhieãm oâ nhaän, thöù coù theå aên, thöùc aên vaø caùc vaät khaùc. Tyø-kheo-ni phaïm phaùp naøy laàn ñaàu, Taêng-giaø-baø-thi-sa, phaûi bò xaû trí. Theá Toân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo-ni khoâng bieát ngöôøi aáy coù taâm nhieãm oâ hay khoâng, sau môùi bieát hoï coù taâm nhieãm oâ, neân noùi mình phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, hoaëc nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng bieát thì khoâng phaïm. Töø nay veà sau neân noùi giôùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, vôùi taâm nhieõm oâ, bieát ngöôøi nam coù taâm nhieãm oâ667 maø ñeán ngöôøi aáy nhaän, thöù coù theå aên, thöùc aên vaø caùc vaät khaùc. Tyø- 666. Taêng kyø: laäu taâm .
Pali: avassutā: sārattā apekkhavatī patibaddhacittā, taâm nhieãm duïc, töùc laø taâm tham luyeán, troâng chôø, ñaém nhieãm. 667. Taêng kyø: Tyø-kheo-ni khoâng coù laäu taâm; töø ngöôøi nam coù laäu taâm. Pali: bhikkhunī avassutā avassutass

purisapugalassa hatthato, Tyø-kheo-ni coù taâm oâ nhieãm, (nhaän) töø tay ñaøn oâng coù taâm oâ nhieãm.

kheo-ni phaïm phaùp naøy laàn ñaàu, Taêng-giaø-baø-thi-sa, phaûi bò xaû trí. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Taâm nhieãm oâ: taâm nhieãm tröôùc duïc. Ngöôøi nam coù taâm nhieãm oâ: nam töû coù taâm nhieãm ñaém tröôùc duïc. Thöù coù theå aên: Thöùc aên baèng goác (cuû), thöùc aên baèng coïng, thöùc aên baèng laù, thöùc aên baèng boâng, thöùc aên baèng traùi, thöùc aên baèng daàu, thöùc aên baèng hoà ma, thöùc aên baèng haéc thaïch maät, thöùc aên baèng teá maït668. Thöùc aên: côm, baùnh boät, côm khoâ, caù vaø thòt669. Caùc vaät khaùc: vaøng, baïc, traân, baûo, ma ni, chaân chaâu, tyø löu ly, kha boái, bích ngoïc, san hoâ, hoaëc tieàn sinh töôïng kim. Tyø-kheo-ni vôùi taâm nhieãm oâ, bieát ngöôøi nam coù taâm nhieãm oâ, ñeán ngöôøi ñoù nhaän vaät coù theå aên vaø thöùc aên, cuøng caùc vaät duïng khaùc. Ngöôøi (nam) kia ñöa; (Tyø-kheo-ni) naøy nhaän, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Ngöôøi (nam) naøy ñöa; (Tyø-kheo-ni) khoâng nhaän, Thaâu-lan-giaù. Phöông tieän muoán cho maø khoâng cho, hoaëc cuøng heïn, hoaëc (Tyø-kheo-ni) aên naên roài traû laïi; taát caû ñeàu Thaâu-lan-giaù. Con trai cuûa chö Thieân, con trai cuûa A-tu-la, con trai Caøn-thaùt-baø, con trai Daï-xoa, con trai Ngaï-quæ, suùc sinh ñöïc coù theå bieán hình; (Tyø- kheo-ni) ñeán nôi chuùng maø nhaän vaät coù theå aên vaø thöùc aên, cuøng caùc vaät khaùc; keû kia ñöa, (Tyø-kheo-ni) naøy nhaän, Thaâu-lan-giaù. Vôùi loaøi khoâng theå bieán hình, (Tyø-kheo-ni) phaïm Ñoät-kieát-la. Ñeán nôi ngöôøi nöõ coù taâm nhieãm nhaän vaät coù theå aên vaø thöùc aên, cuøng caùc vaät khaùc, Ñoät-kieát-la. Taâm nhieãm oâ töôûng laø taâm nhieãm oâ, Taêng-giaø-baø-thi-sa. Taâm nhieãm oâ, Thaâu-lan-giaù. Taâm khoâng nhieãm oâ, töôûng laø taâm nhieåm oâ, Thaâu-lan-giaù. Taâm khoâng nhieãm oâ, nghi, Thaâu-lan-giaù. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: Tröôùc khoâng bieát, hoaëc mình khoâng coù taâm nhieãm oâ, ngöôøi kia cuõng khoâng coù taâm nhieãm oâ, thì khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo böùc baùch.

668. Ñaây chæ loaïi thöùc aên cöùng khö-ñaø-ni, xem Phaàn I, cht. l88, Ch.v Ba-daät-ñeà >5. Pali: khādanīyam. 669. Ñaây chæ loaïi thöùc aên meàm, hay chaùnh thöïc, hay boà-xaø-ni; xem Phaàn I, cht. l80, Ch.v Ba-

daät-ñeà >5. Pali: bhojanīyam

9. TAÙN TRÔÏ NI KHAÁT THÖÏC BAÁT CHÍNH670 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, giaù luùa gaïo nhaûy voït, khaát caàu khoù ñöôïc, caùc Tyø-kheo-ni vaøo thaønh khaát thöïc, mang baùt khoâng veà. Tyø-kheo-ni Ñeà-xaù Nan-ñaø vaøo thaønh khaát thöïc cuõng mang baùt khoâng veà. Caùc Tyø-kheo-ni hoûi Tyø-kheo-ni Ñeà-xaù Nan-ñaø: - Thöôøng khi coâ khaát thöïc mang veà ñaày baùt, taïi sao nay mang baùt khoâng veà, khaát thöïc khoù ñöôïc chaêng? Ñeà-xaù traû lôøi: - Thaät vaäy. Chö ni hoûi: - Taïi sao vaäy? Ñeà-xaù noùi: - Naøy, caùc coâ! Tröôùc ñaây toâi thöôøng ñeán

nôi nhaø ngöôøi thöông gia xin, neân deã daøng ñöôïc. Nay toâi khoâng ñeán ñoù, neân xin khoù ñöôïc. Baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo-ni, Thaâu-la-nan-ñaø vaø meï cuûa Tyø- kheo-ni Ñeà-xaù noùi vôùi Tyø-kheo-ni Ñeà-xaù: - Daàu cho ngöôøi kia coù taâm nhieãm oâ hay khoâng coù taâm nhieãm oâ, can heä gì ñeán coâ? Mieãn coâ, töï mình khoâng coù taâm nhieãm oâ, thì khi nhaän ñöôïc thöùc aên, cöù thanh tònh maø nhaän, coù sao ñaâu? Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni, Thaâu-la-nan-ñaø vaø meï cuûa ni Ñeà-xaù: Sao caùc coâ noùi vôùi ni Ñeà-xaù, “Daàu cho ngöôøi kia coù taâm nhieãm oâ hay khoâng coù taâm nhieãm oâ, can heä gì ñeán coâ? Mieãn coâ, töï mình khoâng coù taâm nhieãm oâ, thì khi nhaän ñöôïc thöùc aên, cöù thanh tònh maø nhaän, coù sao ñaâu?” Caùc Tyø-kheo-ni baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch luïc quaàn, Thaâu-la-nan-ñaø vaø meï cuûa Tyø-kheo-ni Ñeà-xaù. - Vieäc caùc coâ laøm laø sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Sao caùc coâ noùi vôùi ni Ñeà-xaù, “Daàu cho ngöôøi kia coù taâm nhieãm oâ hay khoâng coù taâm nhieãm oâ, can heä gì ñeán coâ? Mieãn coâ, töï mình khoâng coù taâm nhieãm oâ, thì khi nhaän ñöôïc thöùc aên, cöù thanh tònh maø nhaän, coù sao ñaâu?”

670. Pali, bieät giôùi 8.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 >5l

Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch luïc quaàn, Thaâu-la-nan-ñaø vaø meï cuûa ni Ñeà-xaù roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Nhöõng Tyø-kheo-ni naøy, laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø keû phaïm giôùi naøy ban ñaàu. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, daïy Tyø-kheo-ni noùi nhö vaày: “Ñaïi tyû, ngöôøi kia coù taâm nhieãm oâ hay khoâng coù taâm nhieãm oâ, can heä gì ñeán coâ? Mieãn coâ, töï mình khoâng coù taâm nhieãm oâ, thì khi nhaän ñöôïc thöùc aên, cöù thanh tònh maø nhaän.” Tyø-kheo-ni phaïm phaùp naøy laàn ñaàu, Taêng-giaø-baø-thi-sa, phaûi bò xaû trí67l. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Tyø-kheo-ni kia noùi vôùi Tyø-kheo-ni: Ñaïi tyû, ngöôøi kia coù taâm nhieãm oâ hay khoâng coù taâm nhieãm oâ, can heä gì ñeán coâ? Mieãn coâ, töï mình khoâng coù taâm nhieãm oâ, thì khi nhaän ñöôïc thöùc aên, cöù thanh tònh maø nhaän. Noùi roõ raøng, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Noùi khoâng roõ raøng, phaïm Thaâu-lan- giaù. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: hoaëc noùi vui chôi, noùi gaáp voäi, noùi moät mình, noùi trong moäng, hay muoán noùi vieäc naøy nhaàm noùi vieäc khaùc thì khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. 10. PHAÙ HOAØ HIEÄP TAÊNG* Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong nuùi Kyø-xaø-quaät, taïi thaønh La-duyeät. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân vì nhaân duyeân naøy672 taäp hôïp

Taêng Tyø-kheo, baûo caùc Tyø-kheo: - Töø nay veà sau, ta vì Tyø-kheo-ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, muoán phaù hoaïi hoøa hôïp taêng, tieán haønh phaù hoaïi hoøa hôïp taêng, chaáp chaët phaùp phaù hoøa hôïp taêng, kieân trì khoâng boû. Caùc Tyø-kheo-ni kia neân can giaùn Tyø-kheo naøy: “Ñaïi tyû chôù phaù hoøa

67l. Caùc boä gioáng nhau. Rieâng Taêng kyø (T22nl425, tr.52lc5): Tyø-kheo-ni (noùi nhö vaäy), sau ba laàn ñöôïc can giaùn maø khoâng boû, Taêng-giaø-baø-thi-sa 672. Thoâng giôùi, duyeân khôûi, xem Phaàn I, Ch. ii Taêng-giaø-baø-thi-sa l0.

hôïp Taêng, chôù tieán haønh phaù hoaïi hoøa hieäp taêng, chôù chaáp chaët phaù hoaïi hoøa hôïp Taêng kieân trì khoâng boû. Ñaïi tyû, neân cuøng Taêng hoøa hôïp, vì cuøng Taêng hoøa hôïp, hoan hyû khoâng tranh chaáp, ñoàng moät thaày hoïc, hoøa hôïp nhö nöôùc vôùi söõa thì ôû trong Phaät phaùp môùi coù söï taêng ích, soáng an laïc.” Tyø-kheo-ni aáy khi ñöôïc can giaùn nhö vaäy ba laàn cho boû vieäc aáy. Cho ñeán ba laàn can giaùn, boû thì toát, neáu khoâng boû, Tyø-kheo-ni naøy phaïm ba phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa, caàn xaû trí.67> 11. TUØY THUAÄN PHAÙ TAÊNG* Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong nuùi Kyø-xaø-quaät, taïi thaønh La-duyeät. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân vì nhaân duyeân naøy674 taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, baûo caùc Tyø-kheo: - Töø nay veà sau, ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, coù beø ñaûng töø moät, hoaëc hai, hoaëc ba, cho ñeán voâ soá. Caùc Tyø-kheo-ni beø ñaûng aáy noùi vôùi caùc Tyø-kheo-ni: “Ñaïi tyû, chôù can giaùn Tyø-kheo-ni aáy. Tyø-kheo-ni aáy laø Tyø-kheo-ni noùi nhö phaùp. Tyø-kheo-ni aáy laø Tyø-kheo-ni noùi nhö luaät. Nhöõng ñieàu Tyø-kheo-ni aáy noùi, chuùng toâi öa thích. Nhöõng ñieàu Tyø-kheo-ni aáy noùi chuùng toâi chaáp nhaän.” Chuùng Tyø-kheo-ni neân noùi vôùi Tyø-kheo-ni beø ñaûng aáy: “Ñaïi tyû chôù noùi nhö vaày: “Tyø-kheo-ni aáy laø Tyø-kheo-ni noùi nhö phaùp. Tyø-kheo- ni aáy laø Tyø-kheo-ni noùi nhö luaät. Nhöõng ñieàu Tyø-kheo-ni aáy noùi chuùng toâi öa thích. Nhöõng ñieàu Tyø-kheo-ni aáy noùi laø chuùng toâi chaáp nhaän.” Taïi sao vaäy? Nhöõng ñieàu Tyø-kheo-ni aáy noùi laø phi phaùp, laø phi luaät. Ñaïi tyû, chôù phaù hoaïi hoøa hôïp Taêng. Caùc coâ neân hoan hyû hoøa hôïp Taêng. Ñaïi tyû cuøng Taêng hoøa hôïp, hoan hyû, khoâng tranh chaáp, ñoàng hoïc moät thaày, hoøa hôïp nhö nöôùc vôùi söõa, ôû trong Phaät phaùp môùi coù taêng ích an laïc.” Caùc Tyø-kheo-ni beø ñaûng ñöôïc can giaùn nhö vaäy maø kieân trì khoâng boû. Chuùng Tyø-kheo-ni kia neân can giaùn ba laàn cho boû vieäc naøy. Cho ñeán ba laàn can giaùn, boû thì toát. Neáu khoâng boû, Tyø-kheo-ni naøy phaïm ba phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa, caàn xaû trí. 12. OÂ THA GIA* Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø, taïi

67>. Haùn: phaïm tam phaùp öng xaû Taêng-giaø-baø-thi-sa . Nguõ phaàn: tam giaùn phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa khaû hoái quaù . Pali, khoâng coù giôùi vaên cho thoâng giôùi naøy. Tham khaûo bieät giôùi 7 (Vin.iv. 2>6): yāvatatiyakam dhammam āpannā nissaraaīyan sanghādisesam, phaïm phaùp naày,

(ñöôïc can giaùn) cho ñeán laàn thöù ba, Taêng-giaø- baø-thi-sa caàn xaû trí 674. Thoâng giôùi, duyeân khôûi, xem Phaàn I, Ch.ii Taêng-giaø-baø-thi-sa ll

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 >5>

nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân vì nhaân duyeân naøy675 taäp hôïp Taêng Tyø-kheo baûo caùc Tyø-kheo: - Töø nay veà sau, ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, nöông töïa nôi laøng xoùm hoaëc nôi thaønh aáp maø laøm hoen oá nhaø ngöôøi, coù haønh vi xaáu. Söï laøm hoen oá nhaø ngöôøi moïi ngöôøi ñeàu thaáy ñeàu nghe; haønh vi xaáu moïi ngöôøi ñeàu thaáy ñeàu nghe. Tyø- kheo-ni naøy neân can giaùn Tyø-kheo-ni kia: “Ñaïi tyû, coâ laøm hoen oâ nhaø ngöôøi, coù haønh vi xaáu, söï laøm hoen oá nhaø ngöôøi moïi ngöôøi ñeàu thaáy ñeàu nghe; haønh vi xaáu moïi ngöôøi ñeàu thaáy ñeàu nghe. Ñaïi tyû, coâ laøm hoen oá nhaø ngöôøi, coù haønh vi xaáu, nay neân xa lìa xoùm laøng naøy, khoâng neân ôû nôi ñaây nöõa.” Tyø-kheo-ni aáy noùi vôùi Tyø-kheo-ni kia: “Ñaïi tyû, caùc Tyø-kheo-ni coù thieân vò, coù thuø nghòch, coù sôï haõi, coù baát minh. Vì coù Tyø-kheo-ni ñoàng toäi nhö vaäy maø coù ngöôøi bò ñuoåi coù ngöôøi khoâng bò ñuoåi.” Caùc Tyø-kheo-ni neân traû lôøi Tyø-kheo-ni aáy: “Ñaïi tyû, coâ chôù noùi: “Caùc Tyø-kheo-ni coù thieân vi, coù thuø nghòch, coù sôï haõi, coù baát minh. Vì coù Tyø-kheo-ni ñoàng toäi nhö vaäy maø coù ngöôøi bò ñuoåi coù ngöôøi khoâng bò ñuoåi. Taïi sao vaäy? Caùc Tyø-kheo-ni khoâng coù thieân vò, khoâng coù thuø nghòch, khoâng coù sôï haõi, khoâng coù baát minh. Tyø-kheo-ni ñoàng toäi nhö vaäy, khoâng coù ngöôøi bò ñuoåi, khoâng coù ngöôøi khoâng bò ñuoåi, maø vì ñaïi tyû, laø ngöôøi laøm hoen oá nhaø ngöôøi, coù haønh vi xaáu. Söï laøm hoen oá nhaø ngöôøi moïi ngöôøi ñeàu thaáy ñeàu nghe.” Khi caùc Tyø-kheo-ni naøy can giaùn maø Tyø-kheo-ni kia kieân trì khoâng boû, caùc Tyø-kheo-ni naøy neân can giaùn ba laàn cho boû vieäc naøy. Cho ñeán ba laàn can giaùn, boû thì toát; khoâng boû, Tyø-kheo-ni naøy phaïm ba phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa, caàn xaû trí. 13. AÙC TAÙNH BAÁT THOÏ GIAÙN NGÖÕ* Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Cuø-sö-la, taïi Caâu-thieåm-di. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy676 taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, baûo caùc Tyø-kheo: - Töø nay veà sau, ta vì Tyø-kheo-ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, coù taùnh ngoan coá khoâng nghe lôøi ngöôøi khuyeân, ñaõ ñöôïc caùc Tyø-kheo-ni khuyeân can nhö phaùp veà nhöõng ñieàu trong hoïc

675. Thoâng giôùi, duyeân khôûi, xem Phaàn I, Ch.ii Taêng-giaø-baø-thi-sa l2 676. Thoâng giôùi, duyeân khôûi, xem Phaàn I Ch.ii Taêng-giaø-baø-thi-sa l>

giôùi, töï thaân khoâng nhaän lôøi can giaùn, laïi noùi: “Caùc ñaïi tyû, chôù noùi vôùi toâi ñieàu gì hoaëc toát, hoaëc xaáu, toâi cuõng khoâng noùi vôùi caùc ñaïi tyû ñieàu gì hoaëc toát hoaëc xaáu. Caùc ñaïi tyû haõy thoâi, chôù can giaùn toâi.” Caùc Tyø-kheo-ni naøy neân can giaùn Tyø-kheo-ni kia: “Ñaïi tyû, coâ chôù töï thaân khoâng nhaän lôøi can giaùn. Ñaïi tyû, haõy töï thaân nhaän lôøi can giaùn. Ñaïi tyû nhö phaùp can giaùn caùc Tyø-kheo-ni. Caùc Tyø-kheo-ni cuõng seõ nhö phaùp can giaùn

ñaïi tyû. Nhö vaäy, chuùng ñeä töû Phaät ñöôïc taêng ích laàn löôït can giaùn laãn nhau, laàn löôït chæ baûo cho nhau, laàn löôït phaùt loà vôùi nhau.” Khi Tyø-kheo-ni naøy ñöôïc can giaùn nhö vaäy, kieân trì khoâng boû, caùc Tyø- kheo-ni neân can giaùn ba laàn cho boû vieäc naøy. Cho ñeán ba laàn can giaùn, boû thì toát; khoâng boû, Tyø-kheo-ni naøy phaïm ba phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa, caàn xaû trí. 14. TÖÔNG THAÂN TÖÔNG TRÔÏ AÙC HAØNH[677] A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù hai Tyø-kheo-ni, moät teân laø Toâ-ma, moät teân laø Baø-phaû-di, cuøng soáng gaàn guõi vôùi nhau, cuøng laøm vieäc aùc, tieáng xaáu ñoàn khaép, hoã töông cuøng che daáu toäi loãi cho nhau. Caùc Tyø-kheo-ni noùi: - Ñaïi tyû, hai vò chôù neân gaàn guõi nhau, cuøng nhau laøm vieäc aùc, tieáng xaáu ñoàn vang, laàn löôït cuøng che daáu toäi loãi cho nhau. Hai vò, neáu khoâng gaàn guõi aên ôû vôùi nhau, laøm caùc vieäc aùc, tieáng xaáu ñoàn khaép, laàn löôït che daáu toäi loãi cho nhau, thì ôû trong Phaät phaùp môùi coù taêng ích, soáng an laïc. Nhöng hoï vaãn coá chaáp, khoâng chòu caûi hoái. Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù cô hieàm Tyø-kheo-ni Toâ-ma vaø Baø-phaû-di: Taïi sao hai coâ cuøng nhau gaàn guõi, cuøng laøm vieäc aùc, tieáng xaáu ñoàn khaép, laàn löôït cuøng che daáu toäi loãi cho nhau? Caùc Tyø-kheo-ni ñaõ khuyeân raèng, “Ñaïi tyû, hai vò chôù neân gaàn guõi nhau, cuøng nhau laøm vieäc aùc, tieáng xaáu ñoàn vang, laàn löôït cuøng che daáu toäi loãi cho nhau. Hai vò, neáu khoâng gaàn guõi aên ôû vôùi nhau, laøm caùc vieäc aùc, tieáng xaáu ñoàn khaép, laàn löôït che daáu toäi loãi cho nhau, thì ôû trong Phaät phaùp môùi coù taêng ích, soáng an laïc.” Nhöng caùc vò vaãn coá chaáp khoâng chòu caûi hoái! Caùc Tyø-kheo-ni baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät vì nhaân duyeân naøy taäp hôïp caùc Tyø-kheo, quôû traùch Tyø-kheo-ni Toâ-ma vaø Baø-phaû-di: - Vieäc caùc coâ laøm laø sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm

677. Pali, bieät giôùi 9.

ñieàu khoâng neân laøm. Taïi sao hai coâ cuøng nhau gaàn guõi, cuøng laøm vieäc aùc, tieáng xaáu ñoàn khaép, laàn löôït cuøng che daáu toäi loãi cho nhau? Caùc Tyø-kheo-ni ñaõ khuyeân raèng, “Ñaïi tyû, hai coâ chôù neân gaàn guõi nhau, cuøng laøm ñieàu aùc, tieáng xaáu ñoàn khaép, laàn löôït che daáu toäi loãi cho nhau. Neáu, hai coâ khoâng gaàn guõi nhau, cuøng laøm vieäc aùc, tieáng xaáu ñoàn vang, cuøng nhau che daáu toäi loãi nhau thì ôû trong Phaät phaùp coù taêng ích, soáng an laïc.” Nhöng caû hai vaãn coá chaáp khoâng chòu caûi hoái. Theá laø sao? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài, baûo caùc Tyø- kheo: - Cho pheùp Taêng trao cho Tyø-kheo-ni Toâ-ma vaø Baø-phaû-di phaùp can giaùn cho boû vieäc naøy, baèng baïch töù yeát-ma. Neân can giaùn nhö vaày: Trong ni chuùng, sai moät vò coù theå taùc phaùp yeát-ma, theo söï vieäc treân taùc baïch nhö vaày: - Ñaïi tyû Taêng, xin laéng nghe. Tyø-kheo-ni Toâ-ma vaø Baø-phaû-di naày soáng gaàn guõi nhau, cuøng nhau laøm vieäc xaáu, tieáng xaáu ñoàn khaép, hoã töông che daáu toäi loãi cho nhau.

Caùc Tyø-kheo-ni khaùc ñaõ can giaùn: “Ñaïi tyû, hai coâ chôù neân soáng gaàn guõi nhau, cuøng nhau laøm vieäc xaáu, tieáng xaáu ñoàn khaép; ñöøng hoã töông che daáu toäi loãi cho nhau. Neáu, hai coâ khoâng cuøng nhau gaàn guõi, cuøng nhau laøm xaáu, tieáng xaáu ñoàn khaép, thì ôû trong Phaät phaùp coù söï taêng ích, soáng an laïc.” Nhöng hoï vaãn coá chaáp khoâng chòu caûi hoái. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän trao cho Tyø-kheo-ni Toâ-ma vaø Baø-phaû-di phaùp can giaùn cho boû vieäc naøy, noùi: “Ñaïi tyû, hai coâ chôù neân soáng gaàn guõi nhau, cuøng nhau laøm vieäc xaáu, tieáng xaáu ñoàn khaép; ñöøng hoã töông che daáu toäi loãi cho nhau. Neáu, hai coâ khoâng cuøng nhau gaàn guõi, cuøng nhau laøm xaáu, tieáng xaáu ñoàn khaép, thì ôû trong Phaät phaùp coù söï taêng ích, soáng an laïc.” Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi tyû Taêng, xin laéng nghe! Tyø-kheo-ni Toâ-ma vaø Baø-phaû-di naøy cuøng nhau gaàn guõi cuøng nhau laøm xaáu, tieáng xaáu ñoàn khaép, laàn löôït cuøng nhau che daáu toäi loãi. Caùc Tyø-kheo-ni khaùc ñaõ noùi: “Ñaïi tyû, hai coâ chôù neân soáng gaàn guõi nhau, cuøng nhau laøm vieäc xaáu, tieáng xaáu ñoàn khaép; ñöøng hoã töông che daáu toäi loãi cho nhau. Neáu, hai coâ khoâng cuøng nhau gaàn guõi, cuøng nhau laøm xaáu, tieáng xaáu ñoàn khaép, thì ôû trong Phaät phaùp coù söï taêng ích, soáng an laïc.” Nhöng hoï vaãn coá chaáp khoâng chòu caûi hoái. Nay, Taêng trao cho Tyø-kheo-ni Toâ-ma vaø Baø-phaû-di phaùp can giaùn cho boû vieäc naøy, noùi: “Ñaïi tyû, hai coâ chôù neân soáng gaàn guõi nhau, cuøng nhau laøm vieäc xaáu, tieáng xaáu ñoàn khaép; ñöøng hoã töông che daáu toäi loãi cho nhau. Neáu, hai coâ khoâng cuøng nhau gaàn guõi, cuøng nhau laøm xaáu, tieáng xaáu ñoàn khaép, thì ôû trong Phaät phaùp coù söï taêng ích, soáng an laïc.”

Caùc ñaïi tyû naøo chaáp thuaän Taêng trao cho Tyø-kheo-ni Toâ-ma vaø Baø-phaû- di phaùp can ngaên cho boû vieäc naøy, thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Ñaây laø yeát-ma laàn thöù nhaát. (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy). - Taêng ñaõ chaáp thuaän trao cho Tyø-kheo-ni Toâ-ma vaø Baø-phaû-di phaùp can giaùn cho boû vieäc naøy roài. Taêng chaáp nhaän neân im laëng. Ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. Taêng taùc phaùp can giaùn baïch töù yeát-ma roài, caùc Tyø-kheo-ni baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo, ñeán baïch leân Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Neáu coù Tyø-kheo-ni naøo nhö caùc Tyø-kheo-ni naøy thì Taêng Tyø-kheo- ni cuõng seõ trao cho phaùp quôû traùch can giaùn baïch töù yeát-ma nhö vaäy. - Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, gaàn guõi soáng chung, cuøng nhau laøm haïnh aùc, tieáng xaáu ñoàn khaép, laàn löôït che giaáu toäi loãi cho nhau. Caùc Tyø-kheo- ni naøy neân can giaùn Tyø-kheo-ni kia: “Ñaïi tyû, caùc coâ chôù gaàn guõi soáng chung, cuøng nhau laøm haïnh aùc, tieáng aùc ñoàn khaép, cuøng nhau che toäi. Neáu caùc coâ khoâng gaàn guõi soáng chung thì trong Phaät phaùp ñöôïc taêng ích, soáng an laïc.” Khi Tyø-kheo-ni naøy can giaùn, Tyø-kheo-ni kia, kieân trì khoâng boû. Tyø-kheo-ni naøy neân can giaùn ba laàn cho boû vieäc aáy. Cho ñeán ba laàn can giaùn, boû thì toát; neáu khoâng boû, Tyø-kheo-ni kia phaïm ba phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa, caàn xaû trí. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Gaàn guõi: thöôøng cuøng nhau vui ñuøa, thöôøng

cuøng nhau giôõn côït, thöôøng cuøng nhau noùi chuyeän. Haïnh aùc: töï mình troàng boâng, troàng caây, daïy ngöôøi troàng. Töï mình töôùi nöôùc, daïy ngöôøi töôùi. Töï mình haùi hoa, daïy ngöôøi haùi hoa. Töï mình laøm traøng hoa, daïy ngöôøi laøm. Töï mình duøng chæ xaâu, daïy ngöôøi xaâu. Töï mình mang ñi, daïy ngöôøi mang ñi. Töï mình caàm traøng hoa ñi, daïy ngöôøi caàm ñi. Töï mình laáy chæ xaâu caàm ñi, daïy ngöôøi laáy chæ xaâu caàm ñi. Hoaëc ôû trong thoân cuøng ngöôøi, cuøng nam töû ñöùng ngoài chung chaï, aên uoáng chung moät ñoà ñöïng, noùi cöôøi, vui ñuøa, töï mình ca muùa haùt xöôùng, hoaëc ngöôøi khaùc laøm mình xöôùng hoïa, hoaëc noùi loái, hoaëc ñaùnh troáng, thoåi oáng tieâu, laøm tieáng keâu cuûa con chim töôùc, hay caùc loaøi chim, hoaëc nhaûy, hoaëc ñi khaäp kheånh, hoaëc thoåi ñòch, hoaëc töï uoán eùo thaân hình, hoaëc thoï nhaän söï ngaém nghía giôõn chôi…

Tieáng aùc: töùc lôøi noùi xaáu ñoàn khaép boán phöông, khoâng choã naøo khoâng nghe. Toäi: che daáu caùc toäi khaùc, tröø taùm phaùp Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo-ni cuøng nhau gaàn guõi, cuøng nhau laøm aùc, tieáng aùc ñoàn khaép, cuøng nhau che toäi loãi. Caùc Tyø-kheo-ni khaùc neân can giaùn Tyø-kheo-ni naøy: Caùc ñaïi tyû! Caùc coâ chôù neân cuøng nhau gaàn guõi, cuøng nhau laøm aùc, tieáng aùc vang khaép, cuøng nhau che toäi cho nhau. Neáu, caùc coâ khoâng cuøng nhau gaàn guõi cuøng nhau laøm aùc, tieáng aùc ñoàn khaép, thì ôû trong Phaät phaùp ñöôïc taêng ích, soáng an laïc. Caùc coâ neân chaám döùt vieäc naøy, ñöøng ñeå cho Taêng phaûi quôû traùch can giaùn maø phaïm toäi troïng. Neáu hoï nghe lôøi thì toát, baèng khoâng nghe lôøi thì neân taùc baïch. Taùc baïch roài neân noùi: Naøy coâ, toâi ñaõ taùc baïch roài, coøn caùc phaùp yeát-ma nöõa. Coâ neân boû vieäc naøy, ñöøng ñeå Taêng phaûi quôû traùch can giaùn maø phaïm troïng toäi. Neáu nghe theo lôøi thì toát, baèng khoâng nghe theo lôøi thì neân taùc phaùp sô yeát-ma. Taùc phaùp sô yeát-ma roài, neân noùi laïi: Naày coâ, toâi ñaõ taùc baïch vaø sô yeát-ma roài, coøn hai yeát-ma nöõa. Coâ neân boû vieäc naøy, ñöøng ñeå Taêng phaûi quôû traùch can giaùn, maø phaïm troïng toäi. Neáu nghe theo lôøi thì toát, baèng khoâng nghe theo thì taùc yeát-ma laàn thöù hai. Taùc yeát-ma laàn thöù hai roài, laïi neân noùi: Naày coâ, toâi ñaõ taùc baïch vaø yeát-ma hai laàn roài, coøn laïi moät phaùp yeát-ma nöõa. Coâ neân boû vieäc naøy, ñöøng ñeå Taêng phaûi quôû traùch can giaùn maø phaïm troïng toäi. Neáu hoï nghe theo thôøi toát, baèng khoâng nghe theo, yeát-ma laàn thöù ba xong, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Taùc baïch xong, hai yeát-ma, roài boû thì phaïm ba Thaâu-lan-giaù. Baïch xong, moät yeát-ma roài boû phaïm hai Thaâu-lan-giaù. Baïch xong roài boû, phaïm moät Thaâu-lan-giaù. Chöa baïch xong, boû thì phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôùc khi chöa baïch cuøng nhau gaàn guõi, cuøng nhau laøm haïnh aùc, tieáng aùc ñoàn ñaõi, taát caû ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo tuøy theo ñoù maø phaïm. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: khi môùi baét ñaàu noùi lieàn boû; hoaëc taùc phaùp quôû traùch phi phaùp bieät chuùng, phi phaùp hoøa hôïp chuùng, phaùp bieät chuùng, tôï phaùp bieät chuùng, tôï phaùp hoøa hôïp chuùng, phi phaùp phi luaät phi Phaät daïy baûo maø quôû traùch, hoaëc taát caû khoâng quôû traùch can giaùn. Thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm,

thoáng naõo böùc baùch.

15. TAÙN TRÔÏ AÙC HAØNH678 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, hai Tyø-kheo-ni Toâ-ma vaø Baø-phaû-di bò Taêng quôû traùch can giaùn roài, nhoùm saùu Tyø-kheo-ni, Tyø-kheo-ni Thaâu-lan-nan-ñaø baûo hoï: Hai coâ neân cuøng soáng vôùi nhau. Taïi sao vaäy? Vì toâi cuõng thaáy caùc Tyø-kheo-ni khaùc cuøng soáng vôùi nhau, gaàn guõi nhau, cuøng laøm haïnh aùc, tieáng aùc ñoàn khaép, che toäi cho nhau. Chuùng Taêng vì thuø haän neân baûo caùc coâ soáng rieâng. Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni vaø Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø: Taêng ñaõ trao cho Tyø-kheo-ni Toâ-ma vaø Baø-phaû-di phaùp quôû traùch can giaùn roài, taïi sao caùc coâ baûo hoï: “Caùc coâ neân cuøng ôû vôùi nhau. Taïi sao vaäy? Vì toâi cuõng thaáy caùc Tyø-kheo-ni khaùc cuøng ôû vôùi nhau, gaàn guõi nhau, cuøng laøm haïnh aùc, tieáng aùc ñoàn khaép, che toäi cho nhau. Chuùng Taêng vì thuø haän neân baûo caùc coâ soáng rieâng.” Caùc Tyø-kheo-ni baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch luïc quaàn vaø Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø: - Taêng ñaõ vì Tyø-kheo-ni Toâ-ma vaø Baø-phaû-di taùc phaùp quôû traùch can giaùn, taïi sao caùc coâ laïi baûo hoï: “Caùc coâ neân cuøng ôû vôùi nhau. Taïi sao vaäy? Vì toâi cuõng thaáy caùc Tyø-kheo-ni khaùc cuøng ôû vôùi nhau, gaàn guõi nhau, cuøng laøm haïnh aùc, tieáng aùc ñoàn khaép, che toäi cho nhau. Chuùng Taêng vì thuø haän neân baûo caùc coâ soáng rieâng.”? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch nhoùm saùu Tyø- kheo-ni vaø Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø roài baûo caùc Tyø-kheo: Cho pheùp Taêng Tyø-kheo-ni trao cho nhoùm saùu Tyø-kheo-ni vaø Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø phaùp quôû traùch baèng baïch töù yeát-ma. Neân can giaùn nhö vaày: Trong ni chuùng neân sai moät vò coù khaû naêng taùc phaùp yeát-ma, theo söï vieäc treân tac baïch: - Ñaïi tyû taêng, xin laéng nghe! Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni vaø Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø naøy, Taêng ñaõ trao cho Tyø-kheo-ni Toâ-ma vaø Baø-phaû- di phaùp can giaùn quôû traùch maø hoï laïi baûo: “Caùc coâ neân cuøng soáng vôùi nhau. Taïi sao vaäy? Vì toâi cuõng thaáy caùc Tyø-kheo-ni khaùc cuøng soáng vôùi nhau, gaàn guõi nhau, cuøng laøm haïnh aùc, tieáng aùc ñoàn khaép, che toäi cho nhau. Chuùng Taêng vì thuø haän neân baûo caùc coâ soáng rieâng.” Neáu

678. Pali, bieät giôùi l0.

thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, trao cho nhoùm saùu Tyø-kheo-ni vaø Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø phaùp quôû traùch, cho boû vieäc naøy, noùi: “Caùc coâ ñöøng noùi nhö vaày: “Caùc coâ ñöøng soáng rieâng, neân soáng chung.” Cuõng ñöøng noùi: “Toâi cuõng thaáy caùc Tyø-kheo-ni khaùc cuøng soáng vôùi nhau, gaàn guõi nhau, cuøng laøm haïnh aùc, tieáng aùc ñoàn khaép, che toäi cho nhau. Chuùng Taêng vì thuø haän neân baûo caùc coâ soáng rieâng.” Nhöng chæ coù hai Tyø-kheo-ni naøy cuøng nhau gaàn guõi, laøm haïnh aùc, tieáng xaáu ñoàn khaép,

che toäi cho nhau chöù khoâng coù coâ naøo nöõa. Neáu, Tyø-kheo-ni khoâng gaàn guõi nhau, cuøng laøm haïnh aùc, tieáng xaáu ñoàn khaép thì ôû trong Phaät phaùp môùi coù taêng ích, soáng an laïc. Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi tyû Taêng, xin laéng nghe! Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni vaø Tyø-kheo- ni Thaâu-la-nan-ñaø naøy, Taêng ñaõ trao cho Tyø-kheo-ni Toâ-ma vaø Baø-phaû- di pheùp can giaùn maø hoï laïi baûo: “Caùc coâ neân cuøng soáng vôùi nhau. Taïi sao vaäy? Vì toâi cuõng thaáy caùc Tyø-kheo-ni khaùc cuøng soáng vôùi nhau, gaàn guõi nhau, cuøng laøm haïnh aùc, tieáng aùc ñoàn khaép, che toäi cho nhau. Chuùng Taêng vì thuø haän neân baûo caùc coâ soáng rieâng.” Nay Taêng trao cho nhoùm saùu Tyø-kheo-ni vaø Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø phaùp quôû traùch cho boû vieäc naøy, baûo: “Caùc coâ ñöøng noùi nhö vaày: “Caùc coâ ñöøng soáng rieâng, neân soáng chung.” Cuõng ñöøng noùi: “Toâi cuõng thaáy caùc Tyø-kheo-ni khaùc cuøng soáng vôùi nhau, gaàn guõi nhau, cuøng laøm haïnh aùc, tieáng aùc ñoàn khaép, che toäi cho nhau. Chuùng Taêng vì thuø haän neân baûo caùc coâ soáng rieâng.” Nhöng chæ coù hai Tyø-kheo-ni naøy cuøng nhau gaàn guõi, laøm haïnh aùc, tieáng xaáu ñoàn khaép, che toäi cho nhau chöù khoâng coù coâ naøo nöõa. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng gaàn guõi nhau, cuøng laøm haïnh aùc, tieáng xaáu ñoàn khaép thì ôû trong Phaät phaùp coù Taêng ích, soáng an laïc.” - Caùc ñaïi tyû naøo chaáp thuaän Taêng vì nhoùm saùu Tyø-kheo-ni vaø Tyø- kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø taùc phaùp quôû traùch can giaùn cho boû vieäc naøy thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Ñaây laø yeát-ma laàn ñaàu. (Yeát-ma laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy). - Taêng ñaõ chaáp thuaän quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni vaø Tyø-kheo- ni Thaâu-la-nan-ñaø khieán cho boû vieäc naøy roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. Taêng ñaõ vì nhoùm saùu Tyø-kheo-ni vaø Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø taùc phaùp can giaùn quôû traùch baèng phaùp baïch töù yeát-ma roài, caùc Tyø-kheo ñeán baïch Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân daïy: - Neáu coù Tyø-kheo-ni naøo nhö vaäy, Taêng cuõng seõ taùc phaùp quôû traùch cho boû vieäc aáy baèng baïch töù yeát-ma nhö vaäy. - Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi, goàm cuù nghóa, cho

ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, khi Taêng Tyø-kheo-ni vì hoï taùc phaùp quôû traùch, maø Tyø-kheo-ni khaùc daïy hoï nhö vaày: “Caùc coâ ñöøng soáng rieâng, neân soáng chung vôùi nhau. Toâi cuõng thaáy coù caùc Tyø-kheo-ni khaùc khoâng soáng rieâng; cuøng soáng vôùi nhau, cuøng laøm caùc haïnh aùc, tieáng xaáu ñoàn khaép, che daáu toäi cho nhau. Taêng vì khoâng baèng loøng caùc coâ neân baûo caùc coâ soáng rieâng.” Caùc Tyø-kheo-ni neân can giaùn Tyø-kheo-ni kia: “Ñaïi tyû, coâ ñöøng baûo caùc Tyø-kheo-ni khaùc: “Caùc coâ ñöøng soáng rieâng. Toâi cuõng thaáy coù caùc Tyø-kheo-ni soáng vôùi nhau laøm caùc haïnh aùc, tieáng xaáu ñoàn khaép, che daáu toäi cho nhau. Taêng vì khoâng baèng loøng caùc coâ neân baûo caùc coâ soáng rieâng.” Nay chæ coù hai Tyø-kheo-ni naøy, cuøng soáng vôùi nhau, cuøng laøm caùc haïnh aùc, tieáng xaáu ñoàn khaép, che daáu toäi cho nhau, chôù khoâng coù coâ naøo nöõa. Neáu caùc Tyø-kheo-ni naøy soáng rieâng thì ôû trong Phaät phaùp môùi taêng ích, soáng an laïc.” Khi caùc Tyø-kheo-ni naøy can giaùn Tyø-kheo-ni kia, kieân trì

khoâng boû, thì caùc Tyø-kheo-ni neân ba laàn can giaùn, khieán cho boû vieäc naøy. Cho ñeán ba laàn can giaùn, boû thì toát; khoâng boû, Tyø-kheo-ni naøy phaïm ba phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa, caàn xaû trí. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Taêng: cuõng nhö treân. Khi Tyø-kheo-ni naøo bò Taêng taùc phaùp quôû traùch, caùc Tyø-kheo-ni khaùc baûo: Caùc coâ ñöøng ôû rieâng, neân ôû chung. Toâi cuõng thaáy caùc Tyø- kheo-ni cuøng nhau gaàn guõi, cuøng nhau laøm haïnh aùc, tieáng aùc ñoàn khaép che toäi cho nhau. Taêng vì khoâng baèng loøng caùc coâ neân baûo caùc coâ ôû rieâng. Tyø-kheo-ni naøy neân can giaùn Tyø-kheo-ni kia: Ñaïi tyû! Coâ ñöøng baûo caùc Tyø-kheo-ni: “Caùc coâ ñöøng ôû rieâng neân ôû chung. Toâi cuõng thaáy caùc Tyø-kheo-ni cuøng nhau gaàn guõi cuøng laøm haïnh aùc, tieáng aùc ñoàn khaép che toäi cho nhau. Taêng vì khoâng baèng loøng caùc coâ neân baûo caùc coâ ôû rieâng.” Nay, chæ coù hai Tyø-kheo-ni naøy chôù khoâng coù coâ naøo nöõa. Caùc coâ cuøng nhau gaàn guõi, cuøng laøm haïnh aùc, tieáng aùc ñoàn khaép, che toäi cho nhau. Neáu Tyø-kheo-ni naøy ôû rieâng thì coù taêng ích, soáng an laïc trong Phaät phaùp. Nay, caùc coâ neân boû vieäc naøy, ñöøng ñeå taêng phaûi quôû traùch maø phaïm troïng toäi. Neáu nghe theo thì toát, baèng khoâng neân taùc baïch. Taùc baïch roài neân noùi: Ñaïi tyû! Toâi ñaõ taùc baïch roài. Coøn coù caùc yeát-ma nöõa. Coâ neân boû vieäc naøy.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 >6l

Neáu nghe lôøi thì toát; baèng khoâng, neân taùc phaùp yeát-ma laàn ñaàu. Taùc phaùp yeát-ma laàn ñaàu neân noùi: Toâi ñaõ taùc baïch vaø taùc phaùp yeát-ma laàn ñaàu roài, coøn hai phaùp yeát-ma nöõa. Coâ neân boû vieäc naøy, ñöøng ñeå Taêng phaûi quôû traùch, laïi phaïm troïng toäi. Neáu nghe theo lôøi thì toát; baèng khoâng, thì taùc phaùp yeát-ma laàn thöù hai. Taùc phaùp yeát-ma laàn thöù hai xong, neân noùi: Naøy coâ! Toâi ñaõ taùc baïch yeát-ma laàn thöù hai roài, chæ coøn moät phaùp yeát-ma nöõa. Coâ neân boû vieäc naøy, ñöøng ñeå cho Taêng quôû traùch maø phaïm troïng toäi. Neáu nghe theo lôøi thì toát; baèng khoâng, taùc baïch yeát-ma laàn thöù ba xong, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Taùc yeát-ma laàn thöù hai xong maø boû, phaïm ba Thaâu-lan-giaù. Yeát-ma laàn thöù nhaát xong maø boû phaïm hai Thaâu-lan-giaù. Taùc baïch xong maø boû, phaïm moät Thaâu-lan-giaù. Baïch chöa xong maø boû, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôùc khi chöa baïch, daïy: Caùc coâ ñöøng ôû rieâng. Toâi cuõng thaáy Tyø-kheo-ni khaùc cuøng ôû chung, cuøng laøm haïnh aùc, tieáng aùc ñoàn khaép, cuøng che toäi cho nhau. Taêng vì khoâng baèng loøng caùc coâ neân baûo caùc coâ ôû rieâng. Taát caû ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu coù Tyø-kheo-ni naøo nhö vaäy, khi Taêng trao phaùp can giaùn. Coù Tyø-kheo baûo: Ñöøng boû! Luùc quôû traùch, phaïm Thaâu-lan-giaù; luùc chöa quôû traùch, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø-kheo-ni baûo: Ñöøng boû! Khi quôû traùch, phaïm Thaâu-lan-giaù; chöa quôû traùch, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: khi môùi noùi lieàn boû; hoaëc taùc phaùp quôû traùch phi phaùp bieät chuùng, phi phaùp hoøa hôïp chuùng, phaùp bieät chuùng, tôï phaùp bieät chuùng, tôï phaùp hoøa hôïp chuùng, phi phaùp phi luaät, phi Phaät daïy baûo maø quôû traùch; taát caû

khoâng thaønh quôû traùch. Thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. 16. DOÏA BOÛ ÑAÏO679 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo-ni, chæ vì moät vieäc nhoû giaän hôøn khoâng vui, lieàn noùi nhö vaày: Toâi boû Phaät, boû Phaùp, boû Taêng. Khoâng phaûi chæ coù Sa-moân Thích töû maø coøn coù Sa-moân Baø-la-moân khaùc tu phaïm haïnh. Chuùng toâi cuõng coù theå ñeán ñoù tu phaïm haïnh. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-

679. Pali, bieät giôùi 7.

kheo-ni: Taïi sao caùc coâ chæ vì moät vieäc nhoû, giaän hôøn khoâng vui lieàn noùi: “Toâi boû Phaät, boû Phaùp, boû Taêng. Khoâng phaûi chæ rieâng coù Sa-moân Thích töû, maø coøn coù caùc Sa-moân Baø-la-moân khaùc tu phaïm haïnh. Chuùng toâi cuõng coù theå ñeán ñoù tu phaïm haïnh.”? Caùc Tyø-kheo-ni baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp caùc Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: - Taïi sao caùc coâ chæ vì moät vieäc nhoû, giaän hôøn khoâng vui lieàn noùi: “Toâi boû Phaät, boû Phaùp, boû Taêng. Khoâng phaûi chæ rieâng coù Sa-moân Thích töû, maø coøn coù caùc Sa-moân Baø-la-moân khaùc tu phaïm haïnh. Chuùng toâi cuõng coù theå ñeán ñoù tu phaïm haïnh.”? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch nhoùm saùu Tyø- kheo-ni roài, baûo caùc Tyø-kheo: Cho pheùp Taêng trao cho nhoùm saùu Tyø-kheo-ni phaùp quôû traùch, cho boû vieäc naøy, baèng baïch töù yeát-ma. Neân quôû traùch nhö vaày: Trong chuùng neân sai moät vò coù khaû naêng taùc phaùp yeát-ma, theo söï vieäc treân taùc baïch: - Ñaïi tyû Taêng, xin laéng nghe! Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni naøy, chæ vì moät vieäc nhoû, giaän hôøn khoâng vui, lieàn voäi noùi: “Toâi boû Phaät, boû Phaùp, boû Taêng. Khoâng phaûi chæ rieâng coù Sa-moân Thích töû, maø coøn coù caùc Sa- moân Baø-la-moân khaùc tu phaïm haïnh, chuùng toâi cuõng coù theå ñeán ñoù tu phaïm haïnh.” Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng trao cho nhoùm saùu Tyø-kheo-ni phaùp quôû traùch, boû vieäc naøy, neân noùi: “Naøy coâ! Chôù neân vì moät vieäc nhoû giaän hôøn khoâng vui, lieàn noùi “Toâi boû Phaät, boû Phaùp, boû Taêng. Khoâng phaûi chæ coù Sa-moân Thích töû, maø coøn coù Sa-moân Baø-la-moân khaùc cuõng tu phaïm haïnh, chuùng toâi coù theå ñeán ñoù tu phaïm haïnh.” Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi tyû Taêng, xin laéng nghe! Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni naøy chæ vì moät vieäc nhoû, giaän hôøn khoâng vui lieàn voäi noùi: “Toâi boû Phaät, boû Phaùp, boû Taêng. Khoâng phaûi chæ rieâng coù Sa-moân Thích töû, maø coøn coù caùc Sa- moân cuûa Baø-la-moân khaùc tu phaïm haïnh, chuùng toâi cuõng coù theå ñeán ñoù tu phaïm haïnh.” Nay Taêng trao cho nhoùm saùu Tyø-kheo-ni naøy phaùp quôû traùch, boû vieäc aáy. Noùi raèng, “Ñaïi tyû, chôù neân vì moät vieäc nhoû, giaän hôøn khoâng vui, lieàn voäi noùi: “Toâi boû Phaät, boû Phaùp, boû Taêng. Khoâng phaûi chæ rieâng coù Sa-moân Thích töû, maø coøn coù

caùc Sa-moân cuûa Baø-la-moân khaùc tu phaïm haïnh, chuùng toâi cuõng coù theå ñeán ñoù tu phaïm haïnh.” Caùc ñaïi tyû naøo chaáp thuaän Taêng taùc phaùp quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni, cho boû vieäc naøy, thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Ñaây laø yeát-ma laàn

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 >6>

thöù nhaát. (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy). - Taêng ñaõ chaáp thuaän trao cho nhoùm saùu Tyø-kheo-ni phaùp quôû traùch, cho boû vieäc naøy roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. Taêng taùc phaùp quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni cho boû vieäc naøy, baèng baïch töù yeát-ma nhö vaäy roài, baïch caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: - Neáu coù Tyø-kheo-ni naøo nhö vaäy. Taêng cuõng seõ trao cho phaùp quôû traùch baèng baïch töù yeát-ma nhö vaäy. - Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, chæ vì moät vieäc nhoû, giaän hôøn khoâng vui, beøn voäi noùi: “Toâi boû Phaät, boû Phaùp, boû Taêng. Khoâng phaûi chæ rieâng coù Sa-moân Thích töû maø thoâi, coøn coù caùc Sa-moân Baø-la-moân khaùc tu phaïm haïnh. Chuùng toâi cuõng coù theå ñeán ñoù tu phaïm haïnh.” Caùc Tyø-kheo-ni neân can giaùn Tyø-kheo-ni kia: “Ñaïi tyû, ñöøng chæ vì moät vieäc nhoû, giaän hôøn khoâng vui, beøn voäi noùi: “Toâi boû Phaät, boû Phaùp, boû Taêng. Khoâng phaûi chæ rieâng coù Sa-moân Thích töû maø thoâi, coøn coù caùc Sa-moân Baø-la-moân khaùc tu phaïm haïnh. Chuùng toâi cuõng coù theå ñeán ñoù tu phaïm haïnh.” Caùc Tyø-kheo-ni khi can giaùn maø Tyø-kheo-ni kia kieân trì khoâng boû; caùc Tyø-kheo-ni neân can giaùn ba laàn cho boû vieäc aáy. Cho ñeán ba laàn can giaùn, boû thì toát. Neáu khoâng boû, Tyø-kheo-ni phaïm ba phaùp Taêng-giaø- baø-thi-sa, caàn xaû trí. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Neáu Tyø-kheo-ni chæ vì moät vieäc nhoû, giaän hôøn khoâng vui beøn voäi noùi: “Toâi boû Phaät, boû Phaùp, boû Taêng. Khoâng phaûi chæ rieâng coù Sa-moân Thích töû maø thoâi, coøn coù caùc Sa-moân cuûa Baø-la-moân khaùc tu phaïm haïnh, chuùng toâi cuõng coù theå ñeán ñoù tu phaïm haïnh.” Tyø-kheo-ni naøy can giaùn Tyø-kheo-ni kia: Ñaïi tyû! Coâ ñöøng vì moät vieäc nhoû giaän hôøn khoâng vui, voäi noùi: “Toâi boû Phaät, boû Phaùp, boû Taêng. Khoâng phaûi chæ rieâng coù Sa-moân Thích töû maø thoâi, coøn coù caùc Sa-moân cuûa Baø-la-moân khaùc cuõng tu phaïm haïnh, chuùng toâi coù theå ñeán ñoù tu phaïm haïnh.” Coâ neân boû vieäc naøy ñöøng ñeå Taêng quôû traùch maø phaïm troïng toäi. Neáu nghe lôøi thì toát. Baèng khoâng, neân taùc baïch. Taùc baïch roài, neân noùi: Toâi ñaõ baïch roài, coøn caùc phaùp yeát-ma nöõa, coâ neân boû vieäc naøy, ñöøng ñeå Taêng phaûi quôû traùch, maø phaïm troïng toäi.

Neáu nghe theo thì toát; baèng khoâng, neân taùc phaùp yeát-ma thöù nhaát. Taùc phaùp yeát-ma laàn thöù nhaát roài, neân noùi: Toâi ñaõ taùc baïch vaø taùc yeát- ma laàn thöù nhaát roài, coøn hai phaùp yeát-ma nöõa. Coâ neân boû vieäc naøy, ñöøng ñeå Taêng phaûi quôû traùch maø phaïm troïng toäi. Neáu nghe lôøi thì toát; baèng

khoâng, neân taùc yeát-ma laàn thöù hai. Taùc yeát-ma laàn thöù hai roài, cuõng neân noùi: Toâi ñaõ taùc baïch vaø taùc hai phaùp yeát-ma roài, coøn moät phaùp yeát-ma nöõa. Coâ neân boû vieäc naøy, ñöøng ñeå Taêng phaûi quôû traùch, laïi phaïm troïng toäi. Neáu nghe lôøi thì toát; baèng khoâng, taùc yeát-ma laàn thöù ba xong, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Taùc phaùp yeát-ma laàn thöù hai xong maø boû, phaïm ba Thaâu-lan-giaù. Taùc yeát-ma laàn thöù nhaát xong maø boû, phaïm hai Thaâu-lan-giaù. Taùc baïch xong maø boû, phaïm moät Thaâu-lan-giaù. Baïch chöa xong, Ñoät-kieát-la. Tröôùc khi chöa baïch, vì moät vieäc nhoû giaän hôøn, khoâng vui, beøn voäi noùi: Toâi boû Phaät, boû Phaùp, boû Taêng. Khoâng phaûi chæ rieâng coù Sa-moân Thích töû maø thoâi, coøn coù caùc Sa-moân cuûa Baø-la-moân khaùc tu phaïm haïnh. Chuùng toâi cuõng coù theå ñeán ñoù tu phaïm haïnh; taát caû ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: khi môùi noùi lieàn boû. Hoaëc phi phaùp bieät chuùng quôû traùch, phi phaùp hoøa hôïp chuùng, phaùp bieät chuùng, tôï phaùp bieät chuùng, tôï phaùp hoøa hôïp chuùng quôû traùch. Phi luaät phi Phaät daïy baûo quôû traùch. Hoaëc taát caû khoâng taùc phaùp quôû traùch. Thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. 17. VU TAÊNG THIEÂN VÒ 680 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Cuø-sö-la, taïi Caâu-thieäm-di. Baáy giôø, coù Tyø-kheo-ni teân Haéc,68l öa gaây goå. Sau khi khoâng kheùo ghi nhôù traùnh söï,682 beøn giaän hôøn noùi: Taêng coù thieân vò, coù giaän hôøn, coù sôï haõi, coù baát minh. Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch Tyø-kheo-ni Haéc: Taïi sao coâ öa gaây goå; khi khoâng kheùo ghi nhôù traùnh söï, beøn giaän hôøn noùi: “Taêng 680. Pali, bieät giôùi 8. 68l. Haéc , Pali: Candakali. 682. Baát thieän öùc trì traùnh söï. Nghóa laø, bò ñuoái lyù, moãi khi coù söï gaây goå. Pali: adhikarane paccākatā, bò cöï tuyeät trong khi coù traùnh söï. Giaûi thích: paccākatā nāma parājitā vuccati, bò cöï tuyeät, nghóa laø bò thua.

coù thieân vò, coù giaän hôøn, coù sôï haõi, coù baát minh.”? Caùc Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø- kheo, quôû traùch Tyø-kheo-ni Haéc: - Vieäc coâ laøm laø sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Taïi sao coâ öa gaây goå; khi khoâng kheùo ghi nhôù traùnh söï, beøn giaän hôøn noùi: “Taêng coù thieân vò, coù giaän hôøn, coù sôï haõi, coù baát minh.”? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Töø nay veà sau, cho pheùp Taêng vì Tyø-kheo-ni Haéc taùc phaùp quôû traùch cho boû vieäc naøy, baèng baïch töù yeát-ma. Theo söï vieäc treân taùc baïch: - Ñaïi tyû Taêng, xin laéng nghe! Tyø-kheo-ni Haéc naøy, öa gaây goå, khoâng kheùo ghi nhôù traùnh söï, sau ñoù beøn giaän hôøn noùi: “Taêng coù thieân vò, coù giaän hôøn, coù sôï haõi, coù baát minh.” Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän nay Taêng trao cho Tyø-kheo-ni (Haéc)… phaùp quôû traùch cho boû vieäc

naøy. Noùi raèng, “Ñaïi tyû! Coâ ñöøng öa gaây goå, khoâng kheùo ghi nhôù traùnh söï, sau ñoù beøn giaän hôøn noùi: “Taêng coù thieân vò, coù giaän hôøn, coù sôï haõi, coù baát minh.” Chính nôi coâ coù thieân vò, coù giaän hôøn, coù sôï haõi, coù baát minh.” Ñaây laø lôøi taùc baïch: - Ñaïi tyû Taêng nghe cho! Tyø-kheo-ni Haéc naøy öa gaây goå, khoâng kheùo ghi nhôù traùnh söï, sau ñoù beøn giaän hôøn noùi: “Taêng coù thieân vò, coù giaän hôøn, coù sôï haõi, coù baát minh.” Nay Taêng trao cho Tyø-kheo-ni (Haéc)... phaùp quôû traùch cho boû vieäc naøy. “Naøy coâ! Coâ ñöøng öa gaây goå, khoâng kheùo ghi nhôù traùnh söï, sau ñoù beøn giaän hôøn noùi: “Taêng coù thieân vò, coù giaän hôøn, coù sôï haõi, coù baát minh.” Chính nôi coâ coù thieân vò, coù giaän hôøn, coù sôï haõi, coù baát minh.” Caùc ñaïi tyû naøo chaáp nhaän Taêng trao cho Tyø-kheo-ni phaùp quôû traùch cho boû vieäc naøy thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Ñaây laø yeát-ma laàn thöù nhaát. (laàn thöù hia, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy). - Taêng ñaõ ñoàng yù trao cho Tyø-kheo-ni Haéc phaùp quôû traùch cho boû vieäc naøy roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc naøy toâi ghi nhaän nhö vaäy. Taêng trao cho Tyø-kheo-ni Haéc phaùp quôû traùch, baèng phaùp baïch töù yeát-ma roài, baïch vôùi caùc Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo duøng nhaân duyeân naøy baïch leân Ñöùc Phaät, Ñöùc Phaät daïy: - Neáu coù Tyø-kheo-ni naøo nhö theá naøy, Taêng Tyø-kheo ni cuõng seõ trao cho phaùp baïch töù yeát-ma quôû traùch nhö vaäy.

- Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö sau: Tyø-kheo-ni naøo, öa gaây goå, khoâng kheùo ghi nhôù traùnh söï, sau ñoù beøn giaän hôøn noùi: “Taêng coù thieân vò, coù giaän hôøn, coù sôï haõi, coù baát minh.” Caùc Tyø-kheo-ni neân can giaùn Tyø-kheo-ni kia: “Naøy coâ! Coâ ñöøng öa gaây goå, khoâng kheùo ghi nhôù traùnh söï, sau ñoù beøn giaän hôøn noùi: “Taêng coù thieân vò, coù giaän hôøn, coù sôï haõi, coù baát minh.” Chính nôi coâ coù thieân vò, coù giaän hôøn, coù sôï haõi, coù baát minh.” Khi caùc Tyø-kheo-ni can giaùn maø Tyø-kheo-ni kia kieân trì khoâng boû, caùc Tyø-kheo-ni neân ba laàn can giaùn, boû thì toát. Neáu khoâng boû, Tyø-kheo- ni aáy phaïm ba phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa, caàn xaû trí. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Gaây goå:68> coù boán loaïi: Ngoân traùnh, mích traùnh, phaïm traùnh, vaø söï traùnh. Taêng: ñoàng nhaát yeát-ma, ñoàng nhaát thuyeát giôùi. Tyø-kheo-ni öa gaây goå, khoâng kheùo ghi nhôù, gaây goå xong laïi giaän hôøn noùi: Taêng coù aùi coù nhueá coù boá coù si. Caùc Tyø-kheo-ni neân can giaùn Tyø-kheo-ni kia: Ñaïi tyû! Coâ chôù neân öa gaây goå, khoâng kheùo ghi nhôù traùnh söï, sau ñoù beøn giaän hôøn, noùi “Taêng coù thieân vò, coù thuø nghòch, coù sôï haõi, coù baát minh.” Maø söï thaät, Taêng khoâng coù thieân vò, khoâng coù thuø nghòch, khoâng coù sôï haõi, khoâng coù baát minh. Naøy coâ, neân boû vieäc naøy, ñöøng ñeå taêng phaûi quôû traùch maø phaïm troïng toäi. Coâ aáy nghe theo thì toát. Baèng khoâng, neân taùc baïch. Taùc baïch xong, neân noùi: Toâi ñaõ taùc baïch xong, coøn caùc phaùp yeát-ma nöõa. Coâ neân boû vieäc naøy, ñöøng ñeå Taêng phaûi quôû traùch, maø phaïm troïng toäi. Coâ aáy nghe theo thì toát. Baèng khoâng, neân taùc phaùp yeát-ma laàn thöù nhaát. Yeát-ma laàn thöù nhaát xong, neân noùi: Toâi ñaõ

taùc yeát-ma laàn thöù nhaát roài, coøn hai phaùp yeát-ma nöõa. Coâ neân boû vieäc naøy, ñöøng ñeå taêng phaûi quôû traùch, maø phaïm troïng toäi. Neáu coâ aáy nghe theo thì toát. Baèng khoâng, neân taùc yeát-ma laàn thöù hai. Taùc yeát-ma laàn thöù hai xong, cuõng phaûi noùi: Toâi ñaõ taùc phaùp yeát-ma laàn thöù hai roài, coøn laïi moät phaùp yeát-ma nöõa. Coâ neân boû vieäc naøy, ñöøng ñeå Taêng phaûi quôû traùch, maø phaïm troïng toäi. Coâ aáy nghe theo thì toát. Baèng khoâng, taùc yeát-ma laàn thöù ba xong, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Yeát-ma laàn thöù hai xong maø boû, phaïm ba

68>. Haùn: ñaáu traùnh . Pali: adhikarana, traùnh söï, coù 4.

Thaâu-lan-giaù. Yeát-ma laàn thöù nhaát xong maø boû, phaïm hai Thaâu-lan- giaù. Baïch xong maø boû, phaïm moät Thaâu-lan-giaù. Baïch chöa xong maø boû, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôùc khi chöa baïch, öa gaây goå, khoâng kheùo ghi nhôù traùnh söï, sau ñoù laïi giaän hôøn, noùi: “Taêng coù aùi coù nhueá coù boá coù si,” taát caû ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø-kheo-ni öa ñaáu tranh, khi Taêng trao cho phaùp yeát-ma quôû traùch, Tyø-kheo baûo: “Ñöøng boû!” Neáu Taêng ñaõ taùc phaùp quôû traùch, (Tyø- kheo aáy) phaïm Thaâu-lan-giaù; chöa quôû traùch, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø-kheo-ni baûo: ñöøng boû! Taêng quôû traùch roài, (Tyø-kheo-ni aáy) phaïm Thaâu-lan-giaù; chöa quôû traùch phaïm Ñoät-kieát-la. Tröø Tyø-kheo, Tyø-kheo- ni, daïy ngöôøi khaùc baûo: ñöøng boû! Taát caû ñeàu Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: Khi môùi noùi lieàn boû. Hoaëc quôû traùch phi phaùp bieät chuùng, phi phaùp hoøa hôïp chuùng, phaùp bieät chuùng, tôï phaùp bieät chuùng, phi phaùp hoøa hôïp chuùng, phaùp bieät chuùng, tôï phaùp bieät chuùng, tôï phaùp hoøa hieäp chuùng, phi phaùp phi luaät phi Phaät daïy baûo. Hoaëc taát caû khoâng taùc phaùp quôû traùch thì khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: ngöôøi phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; ngöôøi si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.